

Strasbūras, 2018 06 12
COM(2018) 390 final

2018/0210 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kuriuo panaikinamas Europos
Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014**

{SEC(2018) 276 final} - {SWD(2018) 295 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Šiame pasiūlyme nustatyta taikymo pradžios data – 2021 m. sausio 1 d. Pasiūlymas teikiamas 27 valstybių narių Sąjungai, atsižvelgiant į 2017 m. kovo 29 d. Europos Vadovų Tarybos gautą Jungtinės Karalystės pranešimą dėl jos ketinimo išstoti iš Europos Sąjungos ir Euratomo remiantis Europos Sąjungos sutarties 50 straipsniu.

- **Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai**

Šio pasiūlymo tikslas – sukurti Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą (EJRŽF) 2021–2027 m. To fondo tikslas – skirti Sąjungos biudžeto finansavimą siekiant paremti bendrą žuvininkystės politiką (BŽP), Sąjungos jūrų politiką ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus vandenynų valdymo srityje, ypač atsižvelgiant į 2030 m. Darnaus vystymosi darbotvarkę.

Toks finansavimas itin svarbi darnios žuvininkystės ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimo, aprūpinimo maistu tiekiant jūros gėrybes, tvarios mėlynosios ekonomikos augimo ir sveiko, saugaus, švaraus ir darnaus jūrų ir vandenynų valdymo sąlyga.

Kaip pasaulio vandenynų valdymo veiksmų dalyvei ir penktajai didžiausiai jūros gėrybių gamintojai pasaulyje Sąjungai tenka didelė atsakomybė apsaugant, išsaugant ir tausiai naudojant vandenynus ir jų išteklius. Jūrų ir vandenynų išsaugojimas iš tiesų itin svarbus atsižvelgiant į sparčiai didėjančią pasaulio gyventojų skaičių. Jis taip pat atitinka Sąjungos socialinius ekonominius interesus: tvari mėlynoji ekonomika skatina investicijas, darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas; užtikrinamas energetinis saugumas pasitelkiant vandenynų energiją. Be to, saugios jūros ir vandenynai yra būtini norint veiksmingai vykdyti sienų kontrolę ir pasaulio lygmeniu kovoti su nusikaltimais jūroje, taip išsklaidant piliečių susirūpinimą dėl saugumo. Šiems prioritetams reikalinga Sąjungos finansinė parama iš EJRŽF.

Tokia parama bus papildoma skiriant specialų finansavimą Europos žuvininkystės kontrolės agentūrai, tausios žvejybos partnerystės susitarimams (TŽPS) ir Sąjungos narystei regioninėse žvejybos valdymo organizacijose (RŽVO) ir kitose tarptautinėse organizacijose, taip padedant Sąjungai užtikrinti žuvininkystės ir jūrų sektorių politikos vykdymą.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šio pasiūlymo tikslas – padėti pasiekti BŽP tikslus, skatinti Sąjungos jūrų politikos įgyvendinimą ir stiprinti tarptautinį vandenynų valdymą. Turint omenyje tai, kad su vandenynų erdve susiję iššūkiai ir galimybės yra tarpusavyje susijusios ir reikia jas nagrinėti kaip visumą, tos sritys turėtų būti glaudžiai susijusios.

2018 m. gegužės 2 d. patvirtintame Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos (DFP) nustatyta biudžeto sistema BŽP ir jūrų politikai finansuoti. Be to, 2018 m. gegužės 29 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Bendrųjų nuostatų reglamento, kad pagerintų koordinavimą ir suderintų pasidalijamojo valdymo fondų (toliau – fondai) paramos įgyvendinimą siekiant pagrindinio tikslo nuosekliai supaprastinti politikos vykdymą. Tos bendrosios nuostatos taikomos pasidalijamojo valdymo EJRŽF daliai.

Fondais siekiama papildomų tikslų taikant tokį pat valdymo būdą. Taigi, Bendrųjų nuostatų reglamente nustatyti keli bendrieji tikslai ir bendrieji principai, kaip antai partnerystė ir daugiapakopis valdymas. Jame taip pat įtvirtinti bendri strateginio planavimo ir programavimo elementai, įskaitant nuostatas dėl partnerystės susitarimų, kurie turi būti sudaromi su kiekviena valstybe nare, ir apibūdinamas bendras požiūris į fondų orientavimą į veiklos rezultatus. Atitinkamai jame numatomos įgalinančios sąlygos, veiklos rezultatų

peržiūra ir nuostatos dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo. Taip pat nustatomos bendrosios nuostatos, susijusios su tinkamumo finansuoti taisyklėmis, ir speciali finansinių priemonių, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių „InvestEU“ ir finansų valdymo priemonių įgyvendinimo tvarka. Kai kurios nuostatos dėl valdymo ir kontrolės taip pat bendrai taikomos visiems fondams.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas ir jo tikslai atitinka Sąjungos politiką, visų pirma aplinkos, klimato, sanglaudos, socialinę, rinkos ir prekybos politiką.

Fondų, įskaitant EJŖŽF, ir kitų Sąjungos programų papildomumas bus aprašytas partnerystės susitarime, kaip numatyta Bendrųjų nuostatų reglamente.

Taikant tiesioginio valdymo principą bus kuriama EJŖŽF sinergija ir papildomumas su kitais svarbiais Sąjungos fondais ir programomis. Jo lėšomis taip pat bus galima teikti finansavimą finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas, kaip numatyta „InvestEU“ reglamente.

EJŖŽF parama turėtų būti proporcingai naudojama rinkos nepakankamumui arba neoptimalios investavimo aplinkos problemoms spręsti, nedubliuojant ir neišstumiant privataus finansavimo, ir pasižymėti akivaizdžia Europos pridėtine verte. Taip bus užtikrinta EJŖŽF veiksmų ir Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių tarpusavio darna ir išvengta nepagrįsto konkurencijos iškrypimo vidaus rinkoje.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 42 straipsnis, 43 straipsnio 2 dalis, 91 straipsnio 1 dalis, 100 straipsnio 2 dalis, 173 straipsnio 3 dalis, 175 ir 188 straipsniai, 192 straipsnio 1 dalis, 194 straipsnio 2 dalis, 195 straipsnio 2 dalis ir 349 straipsnis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Pasiūlymo nuostatos įgyvendinamos pasidalijamojo valdymo, tiesioginio valdymo ir netiesioginio valdymo sąlygomis, kaip numatyta Finansiniame reglamente.

- **Proporcingumo principas**

Siūlomos nuostatos atitinka proporcingumo principą, nes jos yra tinkamos, reikalingos ir nėra kitų mažiau ribojančių priemonių, kuriomis būtų galima įgyvendinti siekiamus politikos tikslus.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priemonė: Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Į 2007–2013 m. Europos žuvininkystės fondo (EŽF) *ex post* vertinimo rezultatus buvo atsižvelgta, kaip į pagrindinį poveikio vertinimo elementą siekiant įvertinti galimybę toliau teikti žvejybos sektoriui finansinę paramą po 2020 m. *Ex post* vertinimas grindžiamas

konsultacijomis su suinteresuotaisiais subjektais, kurios vyko 2016 m. vasario–gegužės mėn. siekiant išsiaiškinti, ką plačioji visuomenė galvoja apie EŽF veiksmingumą ir efektyvumą.

Pagrindinės rekomendacijos po 2020 m. – pagerinti finansavimo ir politikos tikslų ryšį su tausiu žuvų išteklių naudojimu ir aplinkos apsauga bei aplinkos ir gamtos išteklių stiprinimu kuo labiau sumažinant neigiamą poveikį jūros aplinkai. Taip pat pabrėžiamas poreikis laikytis labiau strateginio požiūrio padarant akvakultūrą konkurencingesnę ir padidinant gamybą ir geriau atsižvelgti į konkrečius sunkumus, su kuriais susiduria mažos apimties priekrantės žvejybos įmonės.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Dėl programavimo laikotarpio po 2020 m. pagrindinis konsultavimosi renginys buvo EJRŽF suinteresuotųjų subjektų konferencija „Po 2020 metų. Parama Europos pakrantės bendruomenėms“, kuri vyko Taline 2017 m. spalio mėn. Renginyje dalyvavo 70 pranešėjų ir daugiau nei 300 dalyvių: suinteresuotieji subjektai turėjo galimybę padėti įvertinti finansinę paramą, kurią EJRŽF skiria BŽP ir Sąjungos jūrų politikai per 2014–2020 m. programavimo laikotarpį. Jie taip pat turėjo galimybę numatyti, kaip parama galėtų atrodyti po 2020 m. EJRŽF konferencijoje buvo įvairių suinteresuotųjų subjektų. Iš 300 dalyvių buvo daugiau nei 50 proc. valdžios institucijų atstovų, 12 proc. – pramonės atstovų, 11 proc. – NVO, 14 proc. – žvejybos asociacijų ir organizacijų ir 7 proc. – akademinės bendruomenės.

EJRŽF ekspertų grupės nariams (valstybių narių administracinių institucijų atstovams) taip pat buvo sudarytos dvi galimybės dalyvauti diskusijoje ir vykstant svarstymo procesui išreikšti savo nuomonę. Tie posėdžiai vyko atitinkamai 2017 m. lapkričio 6 d. ir 2018 m. sausio 15 d. EJRŽF ekspertų grupių diskusijos vyko remiantis diskusiniu dokumentu ir klausimais, kuriuos Komisija pateikė prieš posėdžius. Iš valstybių narių taip pat gauta pastabų raštu.

Be to, buvo išsiųsti raštai patariamosioms taryboms, NVO ir Europos socialiniams partneriams prašant jų pateikti savo nuomos dël Sąjungos skiriamo žuvininkystės ir jūrų sektorių finansavimo po 2020 m. Konsultavimosi tikslais buvo organizuoti individualūs susitikimai su socialiniais partneriais.

Pastabų sulaukta ir iš Periferinių jūrų regionų konferencijos (CPMR), pavyzdžiui, 2017 m. gruodžio mėn. techninis dokumentas „EJRŽF ateitis po 2020 m. Analizės elementai ir galimi scenarijai“ ir 2017 m. spalio mėn. ir 2017 m. kovo mėn. CPMR pastabos dël EJRŽF po 2020 m. 2018 m. kovo mėn. CPMR politinis biuras priėmė galutinę politikos poziciją dël EJRŽF ateities.

Buvo dar keli praktiniai seminarai ir ataskaitos, iš kurių buvo surinkta informacija vertinimui atlikti, kaip antai politikos aptarimas Europos žuvininkystės ekonomistų asociacijos konferencijoje (2017 m. balandžio mėn.) ir suinteresuotųjų subjektų praktinis seminaras dël paramos jūrų politikai per Europos jūrų dienas (2017 m. gegužės mėn.).

Toliau pateikiama konsultacijų rezultatų santrauka.

- Beveik visi suinteresuotieji subjektai griežtai pareiškė, kad ateityje žuvininkystės ir jūrų politikai akivaizdžiai reikia ir toliau taikyti specialiai jai skirtą finansavimo priemonę, kad būtų ir toliau įgyvendinami BŽP tikslai ir išnaudojamos mėlynosios ekonomikos galimybės.
- Valstybės narės sutiko, kad fondo tikslais po 2020 m. turėtų būti remiamas aplinkosauginis, ekonominis ir socialinis tvarumas. Suinteresuotieji subjektai minėjo BŽP tikslų įgyvendinimą kaip būsimo fondo prioritetą.

- Po konsultacijų suinteresuotieji subjektai susitarė, kad vienas iš didžiausių 2014–2020 m. EJŖŽF trūkumų buvo lėtas įsisavinimas ir vėlyvas veiksmų programų įgyvendinimas iš esmės dėl vėlyvo teisės aktų sistemos patvirtinimo. Tai, kartu su pernelyg griežtais Sąjungos teisės aktais, aiškinimo griežtumu ir nelankstumu ir pernelyg dideliu dėmesiu tinkamumui finansuoti, o ne tikslų ir uždavinių pasiekimui, kelia valstybėms narėms problemų. Šiuo požiūriu dauguma suinteresuotųjų subjektų aiškiai pareiškė, kad reikia mažiau sudėtingų teisės aktų ir paprastesnės teisės aktų sistemos.
- Suinteresuotieji subjektai, atrodo, sutaria, kad reikia tam tikro stabilumo lygio, visų pirma, užtikrinant didesnę EJŖŽF įgyvendinimo supaprastinimą visais lygmenimis (ir Sąjungos, ir nacionaliniu). Tačiau nuomonės išsiskyrė dėl to, kaip rasti tinkamą didesnio dėmesio orientavimuisi į rezultatus ir paramos gavėjams ir administravimo institucijoms tenkančios administracinės naštos mažinimo pusiausvyrą kartu užtikrinant, kad lėšos būtų išleidžiamos tinkamai.
- Savo pastabose valstybės narės pažymėjo, kad stebėsenos ir vertinimo sistema atlieka esminį vaidmenį įrodant fondo veiksmingumą, nes iš jos gaunama informacijos apie su žuvininkystės ir mėlynosios ekonomikos sektorių plėtra susijusius priežastinius ryšius.
- Labai išskyrė ir nuomonės dėl paramos žvejybos laivynams: beveik lygiai pusė suinteresuotųjų subjektų buvo už laivynams skirtų priemonių tęsimą ir beveik pusė – prieš.
- Dėl akvakultūros sektoriaus visi suinteresuotieji subjektai sutarė, kad dar reikia dirbti ties administraciniu ir teisiniu supaprastinimu siekiant sumažinti licencijavimo procedūrų trukmę nesumažinant aukštų Sąjungos teisėje įtvirtintų aplinkosaugos, vartotojų apsaugos ir gyvūnų sveikatos standartų. Jie patvirtino, kad pagrindinė sektoriaus plėtros kliūtis tebėra administracinė našta ir pernelyg sudėtingi procedūriniai reikalavimai (ir dėl licencijų išdavimo, ir dėl galimybės gauti finansavimą). Be to, 11 valstybių narių grupė ryžtingai pritarė, kad dabartinė Sąjungos parama akvakultūrai būtų ir toliau skiriama iš būsimo fondo, visų pirma, gėlavandenei akvakultūrai.
- Dėl mažos apimties priekrantės žvejybos ir žvejybos atokiausiuose regionuose valstybės narės pritaria tam, kad būtų skiriama tikslingesnė ir labiau individualizuota parama ir kad toliau būtų taikomas didesnis paramos lygis ir išliktų palankesnio požiūrio galimybė vykdant išankstinį mokėjimą. Kai kurios valstybės narės mano, jog po 2020 m. mažos apimties priekrantės žvejybos įmonėms, įskaitant vidaus vandenų žvejybos įmones, reikėtų ir toliau taikyti lengvatinį finansinį režimą. Suinteresuotieji subjektai taip pat pripažino poreikį užtikrinti lankstumą atsižvelgiant į vietos ypatumus ir siekiant palengvinti senėjančios darbo jėgos kartų atsinaujinimą.
- Visos valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai mano, kad pasidalijamojo valdymo žuvininkystės fondo lėšomis reikėtų ir toliau remti duomenų rinkimą, žvejybos kontrolę ir vykdymo užtikrinimą bei gamintojų organizacijas.
- Sąjungos veiksmų stiprinimą naudojant EJŖŽF kai kuriose jūrų politikos srityse (mokymo, jūrinių teritorijų planavimo, saugios laivybos ir jūrų stebėjimo, naujoviškų projektų finansavimo ir kt.) kai kurie suinteresuotieji asmenys vertina kaip turintį pridėtinės vertės Europai ir regionams. Atsižvelgiant į tai, kad mėlynoji ekonomika plėtojama labai sudėtingoje aplinkoje, reikėtų toliau užtikrinti įvairių priemonių papildomumą siekiant išvengti dubliavimosi ir susiskaldymo.

- Dauguma suinteresuotųjų subjektų taip pat pripažįsta svarbų vaidmenį, kurį pakrantės bendruomenėms atlieka bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP), kuria siekiama užtikrinti, kad būtų priimami vietos problemas atitinkantys vietos sprendimai, ir laiko ją vertinga galimybe žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams aktyviai dalyvauti vietos valdžios institucijų ir valdymo veikloje. Daugelis suinteresuotųjų subjektų norėtų, kad BIVP atliktų svarbesnį vaidmenį plėtojant mėlynąją ekonomiką vietos lygmeniu.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisijos tarnybos parengė poveikio vertinimą. Vertinant stebėsenos ir vertinimo veiklos rezultatus buvo remiamasi išorės ekspertų nuomonėmis. Tos nuomonės susijusios su pasiūlymu dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos po 2020 m., grindžiamos 2014–2020 m. laikotarpiui sukurta sistema, ir kai kuriuos rezultatų rodiklius, įskaitant duomenų rinkimo poreikių, šaltinių ir prieinamumo vertinimą.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinime nagrinėjami pagrindiniai bendrieji ir konkretieji programos tikslai. Tikslai, be kita ko, susiję su svarbiausiais DFP lankstumo, nuoseklumo ir sinergijos tikslais, supaprastinimu ir dėmesiu veiklos rezultatams.

Poveikio vertinime nustatomi ir paaiškinami pagrindiniai sunkumai ir problemos, kurias reikėtų spręsti įgyvendinant būsimą programą, remiantis ankstesnių programavimo laikotarpių vertinimų ir konsultavimosi veiklos rezultatais, svarbiausi naujosios DFP tikslai ir nauji politiniai prioritetai bei kylančios problemos, kurioms išspręsti reikia Sąjungos kišimosi.

Remiantis ankstesnių programų patirtimi poveikio vertinime nustatomi bendri prioritetai, susiję su finansuotinais veiksmais (atsižvelgiant į pirmiau nurodytų tikslų pasiekimą), turint omenyje, kad rengiant poveikio vertinimą biudžeto paskirstymas buvo dar nežinomas.

Buvo vertinami finansavimo prioritetų subsidiarumo (pridėtinės vertės Sąjungai / Sąjungos veiksmų būtinybės) ir proporcingumo aspektai. Taip pat buvo analizuojami programos taikymo srities ir struktūros pakeitimai.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Nors šis pasiūlymas nėra susijęs su REFIT, juo siekiama sumažinti reglamentavimo našą ir supaprastinti fondo įgyvendinimą.

Taip pat numatomas lengvatinis režimas mažiesiems paramos gavėjams, mažos apimties priekrantės žvejybos įmonėms paramos gavėjams taikant didesnę pagalbos intensyvumo normą ir skiriant tam tikrų rūšių paramą.

- **Pagrindinės teisės**

teisinės valstybės principo laikymasis – būtina patikimo finansų valdymo ir veiksmingo Sąjungos finansavimo sąlyga. Reglamente įtvirtintos taisyklės dėl Sąjungos biudžeto apsaugos esant visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų. Bendrųjų nuostatų reglamente numatyta lemiamą sąlyga, kuria siekiama užtikrinti Pagrindinių teisių chartijos laikymąsi. Ji taikoma EJŖŽF.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Daugiametėje finansinėje programoje numatoma, kad žuvininkystės ir jūrų politika turi būti ir toliau remiama Sąjungos biudžeto lėšomis. Siūlomas EJŖŽF biudžetas dabartinėmis kainomis siekia 6 140 000 000 EUR. EJŖŽF ištekliai yra pasidalijamojo, tiesioginio ir netiesioginio valdymo. 5 311 000 000 EUR skiriama pasidalijamojo valdymo paramai, o 829 000 000 EUR

– tiesiogiai ir netiesiogiai valdomai paramai. EJRŽF finansinis poveikis išsamiai aprašomas prie pasiūlymo pridedamoje finansinėje pažymoje.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Pasiūlymas susijęs su Bendrųjų nuostatų reglamente nustatytais stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo sąlygomis. Tos sąlygos įgyvendinamos taikant pasiūlyme numatytą stebėsenos ir vertinimo sistemą.

Vertinimai bus atliekami vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo, kuriuo trys institucijos patvirtino, kad galiojančių teisės aktų ir politikos vertinimas turėtų būti tolesnių veiksmų galimybių poveikio vertinimo pagrindas, 22 ir 23 punktais. Programos poveikis vietoje vertinamas pagal programos rodiklius ir tikslus ir išsami analizė, kiek programą galima laikyti svarbia, veiksminga ir efektyvia, kokią pridėtinę vertę Sąjungai ji sukuria ir kiek ji suderinama su kitų sričių Sąjungos politika. Vertinama ir ankstesnė patirtis nustatant bet kokius trūkumus ir problemas arba galimybę toliau tobulinti veiksmus arba jų rezultatus ir padedant kuo labiau padidinti jų naudojimą ir poveikį.

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Tikslai

EJRŽF reglamento pasiūlymu siekiama paremti BŽP aplinkosauginių, ekonominių, socialinių ir užimtumo tikslų įgyvendinimą, skatinti Sąjungos jūrų politikos įgyvendinimą ir padėti Sąjungai vykdyti savo tarptautinius įsipareigojimus vandenynų valdymo srityje. Jis grindžiamas toliau išvardytais keturiais prioritetais, atitinkančiais Bendrųjų nuostatų reglamente nustatytus svarbius politikos tikslus, siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos indėlį į tvarios mėlynosios ekonomikos plėtrą:

- (1) darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas;
- (2) indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir darnios akvakultūros ir rinkų priemonėmis;
- (3) sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas;
- (4) tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas.

Europos jūrų sektoriuje yra daugiau nei 5 mln. darbo vietų ir generuojama beveik 500 mlrd. EUR per metus; yra galimybė dar sukurti daug daugiau darbo vietų. Dabar apskaičiuota pasaulinės vandenynų ekonomikos vertė – 1,3 trln. EUR, o iki 2030 m. ji turėtų padidėti daugiau nei dvigubai (*The Ocean Economy in 2030*, EBPO ataskaita). Būtinybė įgyvendinti išmetamo CO₂ kiekio tikslus, padidinti išteklių naudojimo efektyvumą ir sumažinti mėlynosios ekonomikos aplinkosauginį pėdsaką yra svarbi varomoji jėga diegiant inovacijas kituose sektoriuose, kaip antai jūrų įrenginių, laivų statybos, vandenynų stebėjimo, dugno valymo, pakrančių apsaugos ir jūrų statybos. Investicijos į jūrų ekonomiką finansuojamos iš Sąjungos struktūrinių fondų, visų pirma, Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF). Norint išnaudoti sektoriaus augimo potencialą reikia naudoti naujas investavimo priemones, kaip antai „InvestEU“.

Komisijos pasiūlyme dėl 2021–2027 m. daugiamečių finansinės programos užsibrėžtas platesnio užmojo klimato aspekto integravimo į visas ES programas tikslas – kad klimato politikos tikslams pasiekti būtų skiriama iš viso 25 proc. ES išlaidų. EJŖŽF indėlis siekiant šio bendro tikslo bus stebimas tinkamu suskirstymo lygmeniu pasitelkus ES klimato srities rodiklių sistemą, įskaitant tikslesnių metodikų taikymą, jei tokių yra. Rengiant metinio biudžeto projektą, Komisija toliau kasmet teiks informaciją apie įsipareigojimų asignavimus. Kad EJŖŽF potencialas siekiant klimato tikslų būtų visapusiškai išnaudotas, Komisija per rengimo, įgyvendinimo, peržiūros ir vertinimo procesus sieks nustatyti, kokių veiksmų reikėtų imtis.

EJŖŽF taip pat prisidės prie Sąjungos tikslų aplinkosaugos srityje. Tas indėlis bus stebimas taikant Sąjungos aplinkosaugos rodiklius ir apie jį bus reguliariai pranešama atliekant vertinimus ir rengiant metinę veiklos rezultatų ataskaitą.

Supaprastinimas

Pasiūlymu siekiama supaprastinti EJŖŽF įgyvendinimą palyginti su labai sudėtinga struktūra 2014–2020 m. 2014–2020 m. EJŖŽF iš tikrųjų grindžiamas tikslu ir griežtu finansavimo galimybių ir tinkamumo finansuoti taisyklių (toliau – priemonės) aprašymu, dėl kurio valstybėms narėms ir paramos gavėjams buvo sunku jį įgyvendinti. Todėl po 2020 m. bus sukurta supaprastinta EJŖŽF sistema atsižvelgiant į šiuos aspektus:

- **4 prioritetai** – tie prioritetai apibūdina EJŖŽF paramos mastą pagal BŽP, jūrų politikos ir tarptautinių vandenynų valdymo veiksmų tikslus.
- **Paramos sritys** – reglamento straipsniuose nenustatytos griežtos priemonės, bet kiekvienam prioritetui apibūdintos įvairios paramos sritys ir sukurama lanksti įgyvendinimo struktūra.
- **Sąjungos lygmeniu nėra iš anksto nustatytų priemonių arba tinkamumo finansuoti taisyklių** – pagal pasidalijamojo valdymo principą programą rengia pačios valstybės narės ir joje nurodo tinkamiausias EJŖŽF prioritetų įgyvendinimo priemones. Joms bus numatyta lanksti galimybė nusistatyti tinkamumo finansuoti taisykles. Įvairios valstybių narių programose numatytos priemonės gali būti remiamos taikant EJŖŽF ir Bendrųjų nuostatų reglamente įtvirtintas taisykles, jeigu tos priemonės patenka į nustatytas paramos sritis.
- **Tam tikrų sričių sąlygos ir apribojimai** – būtina sudaryti netinkamų finansuotų veiksmų sąrašą siekiant išvengti neigiamo poveikio žuvininkystės išteklių išsaugojimui, pavyzdžiui, apskritai uždraudžiant investuoti į žvejybos pajėgumų didinimą. Be to, su žvejybos laivynu susijusios investicijos ir kompensacijos (žvejybos veiklos nutraukimas visam laikui, neeilinis žvejybos veiklos nutraukimas, laivo įsigijimas, variklio keitimas) bus leidžiamos tik jeigu jos atitinka BŽP išsaugojimo tikslus. Tai būtina siekiant užtikrinti, kad finansinė parama būtų tikslingai skiriama tiems tikslams pasiekti.
- **Rezultatų rodikliai** – EJŖŽF paramos veiksmingumas bus vertinamas remiantis rodikliais. Valstybės narės teiks ataskaitas apie nustatytas tarpines reikšmes ir siektinas reikšmes, o Komisija atliks metinę veiklos rezultatų peržiūrą remdamasi valstybių narių parengtomis metinėmis veiklos rezultatų ataskaitomis, kad būtų galima anksti nustatyti galimas įgyvendinimo problemas ir taisomuosius veiksmus. Šiuo tikslu bus sukurta bendra stebėsenos ir vertinimo sistema.

Nacionalinėse programose dėmesys turėtų būti sutelkiamas į kiekvienos valstybės narės pasirinktus strateginius prioritetus, o ne vardinamos iš galiojančio tinkamų finansuotų veiksmų sąrašo išrinktos priemonės. Įdiegus tokią sistemą programos įgyvendinimas bus optimizuotas

siekiant politikos tikslų pagal veiklos rezultatus, nuolat vykstant Komisijos ir valstybių narių dialogui apie rezultatų pasiekimą. Taigi trys veiksmingo supaprastinimo principai yra lankstumas, orientavimasis į rezultatus ir abipusis pasitikėjimas tarp Komisijos ir valstybių narių.

Pagal pasidalijamojo valdymo principą programos rengs valstybės narės ir tvirtins Komisija. Atsižvelgdama į regionalizavimo principą ir siekdama paskatinti valstybes nares rengiant programas laikytis labiau strateginio požiūrio Komisija parengs kiekvienos jūros baseino analizę ir joje išvardys bendrus pranašumus ir trūkumus, susijusius su BŽP tikslų įgyvendinimu. Tokia analizė padės ir valstybėms narėms, ir Komisijai derėtis dėl kiekvienos programos, atsižvelgiant į regionines problemas ir poreikius.

Vertindama programą Komisija atsižvelgs į BŽP aplinkosauginius ir socialinius ekonominius sunkumus, darnios mėlynosios ekonomikos socialinius ekonominius veiklos rezultatus, problemas jūrų baseinų lygmeniu, jūrų ekosistemų išsaugojimą ir atkūrimą, jūrą teršiančių šiukšlių kiekio mažinimą ir klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos.

Supaprastinimas taip pat bus užtikrinamas taikant Bendrųjų nuostatų reglamentą dėl fondų, kuriame daugiausia nuostatų yra susijusios su įgyvendinimu, stebėseną ir kontrolę.

Išteklių skyrimas

EJRŽF bus įgyvendinamas naudojant dvi įgyvendinimo sistemas:

- valstybėse narėse pagal pasidalijamojo valdymo principą įgyvendinant nacionalinėmis strategijomis grindžiamas EJRF programos,
- tiesiogiai Komisijos pagal tiesioginio valdymo principą.

Pagal pasiūlymą 2014–2020 m. pasidalijamojo valdymo ir tiesioginio valdymo išteklių dalys lieka nepakitusios. Atsižvelgiant į tai, 5 311 000 000 EUR siūloma skirti pasidalijamajam valdymui (86,5 proc.) ir 829 000 000 EUR – tiesioginiam valdymui (13,5 proc.). Taip paskirstant lėšas galima išlaikyti tinkamą pagal pasidalijamojo valdymo principą ir tiesiogiai valdomų išteklių pusiausvyrą.

Kalbant apie pasidalijamąjį valdymą, atskaičius Jungtinės Karalystės programos vertę (243 mln. EUR), valstybėms narėms nominaliai liktų 96,5 proc. per 2014–2020 m. laikotarpį skirtos sumos. Siekiant užtikrinti stabilumą, visų pirma, siekiant įgyvendinti BŽP tikslus, valstybėms narėms skiriamos sumos bus nustatomos remiantis 2014–2020 m. dalimis.

Taip pat siūloma tam tikrų pasidalijamojo valdymo paramos sričių sumas skirti konkrečioms tikslams:

- kontrolei ir vykdymo užtikrinimui bei žvejybos valdymo ir mokslo reikmėms skirtų duomenų rinkimui ir tvarkymui (bent 15 proc. kiekvienai valstybei narei skirtos finansinės paramos, išskyrus žemynines šalis),
- atokiausiems regionams (tikslinė suma, į kurią įtraukiama ir papildomų sąnaudų kompensavimo tvarka, ir struktūrinė parama).

Sąlygos

2030 m. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkėje vandenynų išsaugojimas ir tausus naudojimas nustatytas kaip vienas iš 17 darnaus vystymosi tikslų (14-asis DVT). Sąjunga yra visapusiškai įsipareigojusi siekti šio tikslo ir jį įgyvendinti. Atsižvelgdama į tai, ji įsipareigojo skatinti tvarią mėlynąją ekonomiką ir tas įsipareigojimas dera su jūrinių teritorijų planavimu, biologinių išteklių išsaugojimu ir geros aplinkos būklės pasiekimu, uždrausti tam tikrų rūšių žvejybos subsidijas, dėl kurių susidaro pertekliniai pajėgumai ir pereikvojami žuvų ištekliai,

panaikinti subsidijas, skatinančias neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą ir neskirti naujų panašaus pobūdžio subsidijų. Toks rezultatas turėtų būti pasiektas iki 2020 m. vykstant Pasaulio prekybos organizacijos deryboms dėl žvejybos subsidijų.

Be to, kai 2002 m. Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais ir 2012 m. Jungtinių Tautų konferencijoje darnaus vystymosi klausimais („Rio+20“) vyko Pasaulio prekybos organizacijos derybos, Sąjunga įsipareigojo panaikinti subsidijas, dėl kurių susidaro pertekliniai pajėgumai ir pereikvojami žuvų ištekliai;

Be to, BŽP reglamento 42 straipsnyje numatyta, kad Sąjungos finansinė pagalba iš EJŖŽF turi būti skiriama tik jeigu laikomasi BŽP taisyklių. Todėl taikytinų BŽP taisyklių neatitinkančios paramos gavėjų paraiškos nebus priimanamos. Be to, Komisijai bus suteikti įgaliojimai imtis veiksmų dėl valstybių narių, neatitinkančių BŽP taisyklių.

Darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas

Vykdam BŽP užtikrinama, kad žvejybos ir akvakultūros veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą. Planu siekiama užtikrinti, kad gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad būtų atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių žuvų populiacijų dydžiai, viršijantys dydžius, kuriais gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvejybos laimikis (angl. MSY). Taip pat užtikrinama, kad jūrų ekosistemos būtų daromas kuo mažesnis neigiamas žvejybos veiklos poveikis ir kad vykdam akvakultūros ir žvejybos veiklą būtų užkertamas kelias jūrų aplinkos nykimui (BŽP reglamento 2 straipsnis).

Per pastaruosius kelerius metus daug pasiekta atkuriant žuvų išteklius iki sveikų lygių, padidinant Sąjungos žvejybos sektoriaus pelningumą ir išsaugojant jūrų ekosistemas. Tačiau vis dar yra nemenkų sunkumų įgyvendinant socialinius ekonominius ir aplinkosaugos BŽP tikslus. Tam reikia, kad parama būtų skiriama ir po 2020 m., visų pirma, jūrų baseinuose, kuriuose pažanga buvo lėtesnė. Žvejyba yra itin svarbi daugelio Sąjungos pakrantės bendruomenių išgyvenimui ir kultūros paveldui, visų pirma, ten, kur mažos apimties priekrantės žvejyba atlieka svarbų vaidmenį. Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje žvejų bendruomenių vidutinis amžius viršija 50 metų, kartų atsinaujinimas ir veiklos įvairinimas vis dar kelia sunkumų.

Parama pagal 1 prioritetą siekiama įgyvendinti aplinkosaugos, ekonominius, socialinius ir užimtumo BŽP tikslus, kaip apibrėžta BŽP reglamento 2 straipsnyje. Tokia parama turėtų būti užtikrinama, kad žvejybos veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą;

Visų pirma, EJŖŽF parama bus siekiama pasiekti ir išlaikyti tausiąją žvejybą remiantis MSY ir kuo labiau sumažinti neigiamą žvejybos poveikį jūrų ekosistemai. Tokia parama aprėps inovacijas ir investicijas į veiklą ir technologijas, kuriomis užtikrinama nedidelį poveikį daranti, klimato kaitos poveikiui atspari ir mažai anglies dioksido į aplinką išskirianti žvejyba.

Įpareigojimas iškrauti laimikį yra vienas iš pagrindinių BŽP iššūkių. Tai reiškia, kad žvejybos sektoriuje reikės iš esmės keisti praktiką ir kartais tai bus susiję su didelėmis finansinėmis išlaidomis. Taigi EJŖŽF skirs paramą inovacijoms ir investicijoms, kuriomis prisidedama prie įpareigojimo iškrauti laimikį įgyvendinimo, taikant didesnę pagalbos intensyvumo normą nei kitiems veiksams, kaip antai investicijoms į selektyviosios žvejybos įrankius, uostų infrastruktūros gerinimą ir nepageidaujamo laimikio pardavimą. Didžiausias 100 proc. pagalbos intensyvumas taip pat bus skiriamas skaidrių žvejybos galimybių mainų tarp valstybių narių sistemų (toliau – keitimasis kvotomis) projektavimui, plėtojimui, stebėsenai,

vertinimui ir valdymui siekiant sumažinti žvejybą stabdančios žuvų rūšies poveikį, kuri sukelia įpareigojimas iškrauti laimikį.

Parama pagal 1 prioritetą taip pat gali apimti inovacijas ir investicijas į žvejybos laivus siekiant pagerinti sveikatos, saugos ir darbo sąlygas, energijos vartojimo efektyvumą ir laimikio kokybę. Tačiau dėl tokios paramos neturėtų padidėti žvejybos pajėgumai arba gebėjimas rasti žuvų ir ji neturėtų būti skiriama tiesiog už pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę privalomų reikalavimų laikymąsi. Kalbant apie sveikatos, saugos ir darbo sąlygas žvejybos laivuose, bus leidžiama taikyti didesnę pagalbos intensyvumo normą nei kitiems veiksmams.

Žuvininkystės kontrolė yra itin svarbi įgyvendinant BŽP. Todėl pagal pasidalijamojo valdymo principą EJŖŽF remia Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemos kūrimą ir įgyvendinimą, kaip numatyta Kontrolės reglamente. Tam tikri įpareigojimai pagal peržiūrėtą Kontrolės reglamentą (laivų buvimo vietos nustatymo ir elektroninio duomenų perdavimo sistemos, nuotolinio elektroninio stebėjimo sistemos, nuolatinis varomojo variklio galios matavimas ir įrašymas) pateisina konkrečią paramą, skiriamą sparčiam ir veiksmingam vykdymo užtikrinimui valstybėse narėse ir žvejų bendruomenėse. Be to, valstybių narių investicijos į kontroliuojamą turtą galėtų būti naudojamos ir jūrų stebėjimo ir bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos tarnybų funkcijas tikslais.

BŽP sėkmę taip pat lemia mokslinių rekomendacijų dėl žvejybos valdymo buvimas ir atitinkamai žvejybos duomenų buvimas. Atsižvelgiant į problemas ir išlaidas, susijusias su patikimų ir išsamių duomenų gavimu, būtina remti valstybių narių veiksmus renkant ir tvarkant duomenis pagal Duomenų rinkimo pagrindų reglamentą ir pildyti patikimiausias turimas mokslines rekomendacijas. Tokia parama užtikrins sinergiją renkant ir tvarkant kitų rūšių jūrų duomenis.

EJŖŽF lėšomis taip pat bus remiamas veiksmingas žiniomis grindžiamas BŽP įgyvendinimas ir valdymas tiesioginio ir netiesioginio valdymo priemonėmis, teikiant mokslines rekomendacijas, Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemos kūrimas ir įgyvendinimas, patariamųjų tarnybų veikimas ir savanoriški tarptautinėms organizacijoms skirti įnašai.

Tikslinis laivyno valdymas siekiant išsaugojimo tikslų

Atsižvelgiant į sunkumus siekiant tausiai naudoti jūrų biologinius išteklius laikantis BŽP išsaugojimo tikslų, EJŖŽF lėšomis bus remiamas žuvininkystės ir žvejybos laivynų valdymas. Taigi kartais parama laivynų pritaikymui yra ir toliau būtina tam tikrų laivyno segmentų ir jūrų baseinų atveju. Tokia parama turėtų būti aiškiai skiriama būtent jūrų biologinių išteklių išsaugojimui ir tausiam naudojimui, ja turėtų būti siekiama užtikrinti žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyrą. Todėl EJŖŽF lėšomis gali būti finansuojamas žvejybos veiklos nutraukimas visam laikui laivyno segmentuose, kurių žvejybos pajėgumai neatitinka turimų žvejybos galimybių. Tokia parama bus veiksmų planų priemonė, kuria bus pritaikomi laivyno segmentai atsižvelgiant į nustatytą struktūrinį perteklinį pajėgumą, kaip numatyta BŽP reglamento 22 straipsnio 4 dalyje, ir bus įgyvendinama atiduodant žvejybos laivą į metalo laužą arba nutraukiant jo eksploataciją ir modifikuojant kitai veiklai. Jeigu modifikavus laivą padidėtų neigiamas mėgėjų žvejybos poveikis jūrų ekosistemai, parama bus skiriama tik jeigu laikomasi BŽP ir atitinkamų daugiamečių planų tikslų.

Anksčiau tokia parama veiklos nutraukimui visam laikui nebuvo pakankamai tikslinė ir ją skiriant nebuvo veiksmingai sprendžiamos problemos, susijusios su struktūriniu žvejybos laivyno disbalansu. Siekiant užtikrinti struktūrinio laivyno pritaikymo išsaugojimo tikslams nuoseklumą tokia parama bus skiriama tik pagal pasiektus rezultatus ir su jais siejama. Todėl siūloma ją skirti tik suteikiant „su sąnaudomis nesusijusį finansavimą“, kaip numatyta Bendrųjų nuostatų reglamente. Pagal tą mechanizmą Komisija atlygins valstybėms narėms su

žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusias išlaidas remdamasi ne realiosiomis išlaidomis, o sąlygų laikymusi ir rezultatų pasiekimu. Šiuo tikslu Komisija deleguotuoju aktu nustatys tokias sąlygas, kad jos turėtų būti susietos su BŽP išsaugojimo tikslų įgyvendinimu.

Kompensacija už neeilinį žvejybos veiklos nutraukimą

Atsižvelgiant į didelį žvejybos nenuospėjamumą dėl išimtinių aplinkybių žvejai gali patirti didelių ekonominių nuostolių. Siekiant sušvelninti tas pasekmes EJŖŽF lėšomis galima remti kompensaciją už neeilinį žvejybos veiklos nutraukimą, susijusį su tam tikrų išsaugojimo priemonių (t. y. daugiamečių planų, išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo tikslų, žvejybos laivų žvejybos pajėgumų pritaikymo prie turimų žvejybos galimybių priemonių ir techninių priemonių) įgyvendinimu, skubos priemonėmis (pvz., žvejybos įmonės uždarymu), dėl nenugalimos jėgos aplinkybių nutrauktu tausios žvejybos partnerystės susitarimu, gaivoline nelaime arba ekologiniu įvykiu.

Tokia parama bus suteikiama tik jeigu tokių aplinkybių poveikis žvejams yra didelis, t. y. jeigu atitinkamo laivo komercinė veikla sustabdoma bent 90 dienų iš eilės ir jeigu su sustabdymu susiję ekonominiai nuostoliai sudaro daugiau nei 30 proc. atitinkamos įmonės vidutinės metinės apyvartos per nurodytą laikotarpį.

Mažos apimties priekrantės žvejybai ir atokiausiems regionams taikomas lengvatinis režimas

Mažos apimties priekrantės žvejybą vykdo mažiau nei 12 metrų ilgio žvejybos laivai, nenaudojantys velkamieji žvejybos įrankiai. Tam sektoriui tenka beveik 75 proc. visų Sąjungoje įregistruotų žvejybos laivų ir beveik pusė visų žuvininkystės sektoriaus darbo vietų. Mažos apimties priekrantės žvejybos veiklos vykdytojai ypač priklauso nuo sveikų žuvų išteklių, kaip pagrindinio pajamų šaltinio. Todėl EJŖŽF jiems bus taikomas lengvatinis režimas skiriant 100 proc. pagalbos intensyvumo normą, siekiant paskatinti tausią žvejybą. Be to, tam tikros paramos sritys bus skirtos tik mažos apimties žvejybai laivyno segmente, kuriame žvejybos pajėgumai atitinka turimas žvejybos galimybes, t. y. norint įsigyti naudotą laivą ir pakeisti arba modernizuoti laivo variklį. Be to, valstybės narės į savo programą įtrauks veiksmų planą mažos apimties priekrantės žvejybai, kuri bus stebima remiantis rodikliais, kuriems bus nustatyti orientyrai ir tikslai.

Atokiausiuose regionuose, kaip aprašyta 2017 m. spalio 24 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“, susiduriama su konkrečiais sunkumais dėl jų atokumo, topografijos ir klimato, kaip nurodyta Sutarties 349 straipsnyje, ir esama tam tikro turto, kurį galima panaudoti plėtojant tvarią mėlynąją ekonomiką. Taigi kiekvieno atokiausio regiono veiksmų planas dėl darnaus tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių vystymosi, įskaitant tausų žvejybos ir akvakultūros naudojimą, bus įtrauktas į atitinkamų valstybių narių programą ir tų veiksmų planų įgyvendinimui bus skiriama finansinė parama. EJŖŽF lėšomis taip pat galima remti papildomų išlaidų, patiriamų atokiausiuose regionuose dėl jų vietos ir izoliuotumo, kompensavimą. Tokia parama bus ribojama kaip bendros finansinės paramos sumos procentinė dalis. Be to, atokiausiems regionams bus taikoma didesnė pagalbos intensyvumo norma nei kitiems veiksmams.

Jūrų biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

Jūrų ir pakrantės biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas yra didžiausias sunkumas siekiant užtikrinti jūrų ir vandenynų sveikatą. Pagal pasidalijamojo valdymo principą EJŖŽF padės siekti šio tikslo teikiant paramą žvejams, kad jie surinktų iš jūros pamestus žvejybos įrankius ir šiukšles, ir investuojant į uostus, kad juose būtų įrengtos tinkamos pamestų žvejybos įrankių ir šiukšlių priėmimo priemonės. Fondo lėšomis bus taip

pat remiami veiksmai, kuriais siekiama pasiekti arba palaikyti gerą jūrų aplinkos būklę, kaip numatyta Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje, siekiant įgyvendinti ta direktyva nustatytas erdvės apsaugos priemonės, valdyti, atkurti ir stebėti „Natura 2000“ teritorijas ir apsaugoti rūšis pagal Buveinių ir Paukščių direktyvas.

Pagal tiesioginio valdymo principą EJŖŽF padės skatinti švarias ir sveikas jūras ir įgyvendinti Europos strategiją dėl plastiko žiedinėje ekonomikoje, numatytą 2016 m. sausio 16 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, atsižvelgiant į tikslą pasiekti arba išlaikyti gerą jūrų aplinkos būklę.

Pagalba užtikrinant Sąjungoje aprūpinimą maistu

Žuvininkystės ir akvakultūra padeda užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybą. Tačiau šiuo metu Sąjunga importuoja daugiau nei 60 proc. savo žuvininkystės produktų ir todėl labai priklauso nuo trečiųjų šalių. Gana sunku skatinti vartotojus vartoti Sąjungoje pagal aukštus kokybės standartus pagamintą žuvų baltymą, kurį vartotojai gali įsigyti prieinamomis kainomis.

Tokiomis aplinkybėmis svarbų vaidmenį atlieka akvakultūra. Taigi EJŖŽF gali remti akvakultūros, įskaitant gėlavandenę akvakultūrą, skatinimą ir darnų vystymąsi siekiant auginti vandens gyvūnus ir augalus maistui ir kitoms žaliavoms gaminti. Kai kuriose valstybėse narėse vis dar taikomos sudėtingos administracinės procedūros: pavyzdžiui, sunku patekti į šį sektorių, taikomos griežtos licencijų išdavimo procedūros, dėl kurių sektoriui sunku gerinti savo įvaizdį ir didinti gaminamų produktų konkurencingumą. Parama turėtų būti skiriama laikantis pagal BŽP reglamentą parengtų daugiamečių nacionalinių strateginių planų akvakultūros srityje. Visų pirma paramą bus galima skirti aplinkos tvarumo didinimui, gamybinėms investicijoms, inovacijoms, profesinių gebėjimų įgijimui, darbo sąlygų gerinimui ir kompensacinėms priemonėms, skirtoms svarbiausioms žemės ir gamtos valdymo paslaugoms remti. Kiti reikalavimus atitinkantys veiksmai – visuomenės sveikatos veiksmai, akvakultūros išteklių draudimo sistemos ir gyvūnų sveikatos bei gerovės veiksmai. Tačiau gamybinių investicijų atveju parama bus teikiama tik finansinėmis priemonėmis ir pagal „InvestEU“ programą, kurios daro didesnę įtaką rinkoms, todėl veiksmingiau už dotacijas padeda spręsti sektoriaus finansines problemas.

Aprūpinimas maistu taip pat priklauso nuo veiksmingų ir gerai organizuotų rinkų, kuriose gerinamas tiekimo grandinės ir vartotojų informavimo skaidrumas, stabilumas, kokybė ir įvairovė. Šiuo tikslu EJŖŽF lėšomis gali būti remiama prekyba žvejybos ir akvakultūros produktais, laikantis bendro rinkos organizavimo (BRO) tikslų. Visų pirma, gali būti remiamas gamintojų organizacijų kūrimas, gamybos ir prekybos planų įgyvendinimas, naujų realizavimo rinkų skatinimas ir informacijos apie rinką rinkimas ir sklaida.

Perdirbimo pramonė taip pat atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant žvejybos ir akvakultūros produktų buvimą ir kokybę. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamos tikslinės investicijos į tą pramonę, jeigu jos padeda siekti BRO tikslų. Iš naujausių duomenų matyti, kad Sąjungos perdirbimo sektoriaus veiklos rezultatai yra geri, tad tokia parama bus teikiama tik finansinėmis priemonėmis ir per „InvestEU“, bet ne dotacijos. Didelės investicijos gali būti remiamos Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) lėšomis.

Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas

Darbo vietų kūrimą pakrantės regionuose lemia vietoje skatinama tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra, dėl kurios atsigauja tų regionų socialinė struktūra. Tikėtina, kad vandenynų sektoriai ir paslaugos augs sparčiau nei pasaulio ekonomika ir iki 2030 m. bus svarbus indėlis į užimtumą ir ekonomikos augimą. Kad mėlynasis augimas būtų tvarus, jį turėtų skatinti inovacijos ir investicijos į naujas jūrų įmones ir bioekonomiką, įskaitant tvaraus

turizmo modelius, atsinaujinančiąją vandenynų energiją, naujovišką aukštos klasės laivų statybą ir naujas uostų paslaugas, kurias teikiant kuriamos darbo vietos ir kartu remiama vietos plėtra. Nors viešosios investicijos į tvarią mėlynąją ekonomiką turėtų būti daromos visose Sąjungos biudžeto srityse, EJŖŽF lėšos bus konkrečiai sutelkiamos į tvarios mėlynosios ekonomikos plėtros sąlygų užtikrinimą ir problemų sprendimą skatinant investicijas ir kuriant naujas rinkas ir technologijas arba paslaugas.

Tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra labai priklauso nuo partnerystės su vietos suinteresuotaisiais subjektais, kurie padeda užtikrinti pakrantės ir vidaus bendruomenių ir ekonomikų gyvybingumą. EJŖŽF suteiks tokių partnerystės skatinimo priemones. Šiuo tikslu jo lėšomis bus remiama pasidalijamojo valdymo bendruomenės iniciuota vietos plėtra (BIVP). 2014–2020 m. BIVP yra labai sėkminga priemonė. Tokios strategijos iš tiesų skatina ekonomikos įvairovę vietos sąlygomis plėtojant pakrantės ir vidaus bendruomenes, akvakultūrą ir tvarią mėlynąją ekonomiką. Jomis turėtų būti užtikrinama, kad vietos bendruomenės geriau išnaudotų tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes ir iš jų pasipelnytų pasitelkdamos aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprindamos. Palyginti su 2014–2020 m. laikotarpiu EJŖŽF lėšomis remiamų BIVP strategijų taikymo sritis bus plečiama: kiekviena vietos partnerystė turėtų atitikti pagrindinį savo strategijos tikslą užtikrindama subalansuotą visų svarbių vietos tvarios mėlynosios ekonomikos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir atstovavimą jiems.

Pagal pasidalijamojo valdymo principą tvari mėlynoji ekonomika EJŖŽF lėšomis taip pat bus remiama renkant, valdant ir naudojant duomenis siekiant papildyti žinias apie jūrų aplinkos būklę. Tokia parama turėtų būti siekiama įvykdyti Buveinių direktyvos ir Paukščių direktyvos reikalavimus, remti jūrinių teritorijų planavimą ir gerinti duomenų kokybę ir sklaidą Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinkle;

pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principus EJŖŽF sutelks dėmesį į tvarią mėlynąją ekonomiką skatinančias sąlygas remdamas integruotą jūrų politikos valdymą, mokslinių tyrimų sklaidą ir įgyvendinimą, tvarios mėlynosios ekonomikos inovacijas ir technologijas, jūrų įgūdžių, raštingumo vandenynų klausimais ir socialinių ekonominių duomenų apie tvarią mėlynąją ekonomiką tobulinimą, klimato kaitos poveikiui atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų tvarios mėlynosios ekonomikos skatinimą ir projektų rengimo ir naujoviškų finansavimo priemonių kūrimą.

Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas

60 proc. vandenynų viršija nacionalinės jurisdikcijos ribas. Vadinas, jiems taikoma pasidalijamoji tarptautinė atsakomybė. Dauguma problemų, su kuriomis susiduriama vandenynuose, yra tarpvalstybinio pobūdžio, kaip antai didelis išteklių išekvojimas, klimato kaita, rūgštėjimas, tarša ir mažėjanti biologinė įvairovė, tad reikalingas bendras atsakas. Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos jūrų teisės konvenciją, kurios šalis yra Sąjunga, siekiant reglamentuoti ir valdyti žmogaus veiklą vandenynuose sukurta daug jurisdikcijos teisių, įstaigų ir specialių sistemų. Pastaraisiais metais bendrai sutariama, kad jūrų aplinką ir žmogaus veiklą jūroje reikėtų valdyti veiksmingiau, kad didėjantis spaudimas vandenynams būtų mažinamas;

Kaip pasaulinių procesų dalyvė Sąjunga ryžtingai įsipareigoja skatinti tarptautinį vandenynų valdymą, kaip numatyta 2016 m. lapkričio 10 d. bendrame komunikate Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tarptautinis vandenynų valdymas: mūsų vandenynų ateitį užtikrinsianti darbotvarkė“. Sąjungos vandenynų valdymo politika yra nauja politika, integruotai aprėpianti vandenynus. Tarptautinis vandenynų valdymas svarbus ne tik siekiant 2030 m. darnaus vystymosi

darbotvarkės tikslų, visų pirma, 14-jo darnaus vystymosi tikslo („Išsaugoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius ir juos tausiai naudoti darniam vystymuisi“), bet ir užtikrinant saugiai, švariai ir tvariai valdomas jūras ir vandenynus būsimosioms kartoms. Sąjunga turi įvykdyti tuos tarptautinius įsipareigojimus ir skatinti geresnį tarptautinį vandenynų valdymą dvišaliu, regioniniu ir daugiašaliu lygmenimis, be kita ko, siekiant užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, nuo jos atgrasyti ir ją panaikinti, patobulinti tarptautinio vandenynų valdymo sistemą, sumažinti vandenynams ir jūroms daromą spaudimą, sukurti tvarios mėlynosios ekonomikos sąlygas ir aktyviau vykdyti tarptautinius vandenynų mokslinius tyrimus ir kaupti duomenis. EJRŽF lėšomis tie tarptautiniai įsipareigojimai ir tikslai bus remiami pagal tiesioginio valdymo principą.

Veiksmams, kuriais EJRŽF skatinamas tarptautinis vandenynų valdymas, siekiama patobulinti bendrą tarptautinių ir regioninių procesų, susitarimų, taisyklių ir institucijų sistemą, kad žmogaus veikla vandenynuose būtų reglamentuojama ir valdoma. EJRŽF lėšomis bus finansuojami tarptautiniai susitarimai, kuriuos Sąjunga yra sudariusi srityse, nepatenkančiose į Tausios žvejybos partnerystės susitarimus (TŽPS), sudarytus su įvairiomis trečiosiomis šalimis, ir Sąjungos teisinės narystės regioninėse žvejybos valdymo organizacijose (RŽVO) mokestis. TŽPS ir RŽVO bus ir toliau finansuojamos pagal skirtingus Sąjungos biudžeto straipsnius.

Kalbant apie saugumą ir gynybą, būtina užtikrinti geresnę sienų apsaugą ir jūrų stebėjimą. Pagal Europos Sąjungos jūrų saugumo strategiją, kurią 2014 m. birželio 24 d. priėmė Europos Sąjungos Taryba, ir su ja susijusį 2016 m. gruodžio 16 d. veiksmų planą informacijos mainai ir Europos pasienio ir pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimas, kuriame dalyvauja Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, yra itin svarbūs tiems tikslams pasiekti. Tad EJRŽF lėšomis bus remiamas jūrų stebėjimas ir pasienio apsaugos tarnybų bendradarbiavimas ir pagal pasidalijamojo valdymo, ir pagal tiesioginio valdymo principus, be kita ko, perkant turtą įvairios paskirties jūrų veiksmams vykdyti. Taip pat bus sudaroma galimybė atitinkamoms agentūroms skirti paramą jūrų stebėjimo ir saugumo srityje pagal tiesioginio valdymo principą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo, kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 42 straipsnį, 43 straipsnio 2 dalį, 91 straipsnio 1 dalį, 100 straipsnio 2 dalį, 173 straipsnio 3 dalį, 175 ir 188 straipsnius, 192 straipsnio 1 dalį, 194 straipsnio 2 dalį, 195 straipsnio 2 dalį ir 349 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2021–2027 m. laikotarpiui būtina nustatyti Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) veiklą. To fondo tikslas turėtų būti skirti Sąjungos biudžeto finansavimą siekiant paremti bendrą žuvininkystės politiką (BŽP), Sąjungos jūrų politiką ir Sąjungos tarptautinius įsipareigojimus vandenynų valdymo srityje. Toks finansavimas itin svarbi darnios žuvininkystės ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimo, aprūpinimo maistu tiekiant jūros gėrybes, tvarios mėlynosios ekonomikos augimo ir jūrų bei vandenynų geros būklės, saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo sąlyga;
- (2) kaip pasaulinio vandenynų valdymo veiksmų dalyvei ir penktajai didžiausiai jūros gėrybių gamintojai pasaulyje Sąjungai tenka didelė atsakomybė apsaugant, išsaugant ir tausiai naudojant vandenynus ir jų išteklius. Jūrų ir vandenynų išsaugojimas iš tiesų itin svarbus atsižvelgiant į sparčiai didėjantį pasaulio gyventojų skaičių. Jis taip pat atitinka Sąjungos socialinius ekonominius interesus: tvari mėlynoji ekonomika skatina investicijas, darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, pasitelkiant vandenynų energiją užtikrinamas energetinis saugumas. Be to, jūrų ir vandenynų sauga ir saugumas yra būtini norint veiksmingai vykdyti sienų kontrolę ir pasaulio lygmeniu kovoti su nusikaltimais jūroje, taip išsklaidant piliečių susirūpinimą dėl saugumo;
- (3) siekiant pagerinti koordinavimą ir suderinti pasidalijamojo valdymo fondų (toliau – fondai) paramos įgyvendinimą atsižvelgiant į pagrindinį tikslą – nuosekliai supaprastinti politikos vykdymą, – buvo priimtas Europos Parlamento ir Tarybos

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

reglamentas (ES) Nr. xx/xx [reglamentas, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas)³. Tos bendrosios nuostatos taikomos pasidalijamojo valdymo EJŖŽF daliai. Fondais siekiama papildomų tikslų, jiems taikomas toks pat valdymo būdas. Taigi, Reglamentu (ES) Nr. [reglamentu, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] nustatytos bendrųjų tikslų ir bendrųjų principų grupės, kaip antai partnerystė ir daugiapakopis valdymas. Jame taip pat įtvirtinti bendri strateginio planavimo ir programavimo elementai, įskaitant nuostatas dėl partnerystės susitarimų, kurie turi būti sudaromi su kiekviena valstybe nare, ir apibūdinamas bendras požiūris į fondų orientavimą į veiklos rezultatus. Atitinkamai jame numatomos įgalinančios sąlygos, veiklos rezultatų peržiūra ir nuostatos dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo. Taip pat nustatomos bendrosios nuostatos, susijusios su tinkamumo finansuoti taisyklėmis, ir speciali finansinių priemonių, „InvestEU“ naudojimo, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių ir finansų valdymo priemonių įgyvendinimo tvarka. Kai kurios nuostatos dėl valdymo ir kontrolės taip pat bendrai taikomos visiems fondams; fondų, įskaitant EJŖŽF, ir kitų Sąjungos programų tarpusavio papildomumas turėtų būti aprašytas partnerystės susitarime, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [Bendrųjų nuostatų reglamente];

- (4) Šiam reglamentui taikomos horizontalios finansinės taisyklės, kurias remdamiesi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsniu priėmė Europos Parlamentas ir Taryba. Šios taisyklės nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. xx/xx [Reglamentu dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] (toliau – Finansinis reglamentas)⁴, jos visų pirma apibrėžia biudžeto sudarymo ir vykdymo (dotacijų, viešųjų pirkimų, apdovanojimų, netiesioginio vykdymo) procedūrą ir numato su finansais susijusių asmenų atsakomybės kontrolę. Pagal SESV 322 straipsnį priimtose taisyklėse taip pat apima Sąjungos biudžeto apsaugą tais atvejais, kai esama visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo taikymas yra būtina patikimo finansų valdymo ir veiksmingo Sąjungos finansavimo sąlyga;
- (5) taikant tiesioginio valdymo principą turėtų būti kuriama EJŖŽF sinergija ir papildomumas su kitais svarbiais Sąjungos fondais ir programomis. Finansavimas taip pat turėtų būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant derinimo operacijas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. [„InvestEU“ reglamente]⁵;
- (6) EJŖŽF parama turėtų būti proporcingai naudojama rinkos nepakankamumui arba neoptimalios investavimo aplinkos problemai spręsti ir ja neturėtų būti dubliuojamas ar išstumiamas privatus finansavimas arba iškraipoma konkurencija vidaus rinkoje. Parama turėtų pasižymėti akivaizdžia Europos pridėtine verte;
- (7) pagal šį reglamentą finansavimo tipai ir įgyvendinimo būdai turėtų būti atrenkami remiantis jų gebėjimu pasiekti veiksmams nustatytus prioritetus ir rezultatus, visų pirma, atsižvelgiant į kontrolės priemonių sąnaudas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Kartu reikėtų apsvarstyti galimybę naudoti vienkartinės sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius bei su sąnaudomis nesusijusį finansavimą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 125 straipsnio 1 dalyje;

³ OL C [...], [...], p. [...].

⁴ OL C [...], [...], p. [...].

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

- (8) daugiametėje finansinėje programoje pagal Reglamentą (ES) Nr. xx/xx⁶ numatoma, kad žuvininkystės ir jūrų politika turi būti ir toliau remiama Sąjungos biudžeto lėšomis. EJŖŽF biudžetas dabartinėmis kainomis turėtų siekti 6 140 000 000 EUR. EJŖŽF ištekliai turėtų būti pasidalijamojo, tiesioginio ir netiesioginio valdymo. 5 311 000 000 EUR turėtų būti skiriama pasidalijamojo valdymo paramai, o 829 000 000 EUR – tiesiogiai ir netiesiogiai valdomai paramai. Siekiant užtikrinti stabilumą, visų pirma įgyvendinant BŽP tikslus, per 2021–2027 m. programavimo laikotarpį valstybėms narėms pagal pasidalijamojo valdymo principą skiriamas sumas reikėtų nustatyti remiantis 2014–2020 m. EJŖŽF dalimis. Konkrečias sumas reikėtų skirti atokiausiems regionams, kontrolei ir vykdymo užtikrinimui bei žvejybos valdymo ir mokslo reikmėms naudojamų duomenų rinkimui ir tvarkymui, o sumas, skiriamas žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui ir neeiliniam žvejybos veiklos nutraukimui, reikėtų riboti;
- (9) Europos jūrų sektoriuje yra daugiau nei 5 mln. darbo vietų ir uždirbama beveik 500 mlrd. EUR per metus; yra galimybė dar sukurti daug daugiau darbo vietų. Dabar apskaičiuota pasaulinės vandenynų ekonomikos vertė – 1,3 trln. EUR, o iki 2030 m. ji turėtų padidėti daugiau nei dvigubai. Būtinybė įgyvendinti išmetamo CO₂ kiekio tikslus, padidinti išteklių naudojimo efektyvumą ir sumažinti mėlynosios ekonomikos aplinkosauginį pėdsaką yra svarbi varomoji jėga diegiant inovacijas kituose sektoriuose, kaip antai jūrų įrenginių, laivų statybos, vandenynų stebėjimo, dugno valymo, pakrančių apsaugos ir jūrų statybos. Investicijos į jūrų ekonomiką finansuojamos iš Sąjungos struktūrinių fondų, visų pirma, Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir EJŖŽF. Norint išnaudoti sektoriaus augimo potencialą reikia naudoti naujas investavimo priemones, kaip antai „InvestEU“;
- (10) EJŖŽF turėtų būti grindžiamas keturiais prioritetais: darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas; indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir tvarios akvakultūros ir rinkų priemonėmis; sąlygų mėlynajai ekonomikai augti ir pakrančių bendruomenėms klestėti sudarymas; tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas. Šiuos prioritetus reikėtų įgyvendinti taikant pasidalijamojo, tiesioginio ir netiesioginio valdymo priemones;
- (11) po 2020 m. EJŖŽF turėtų būti grindžiamas paprastesne struktūra iš anksto Sąjungos lygmeniu pernelyg griežtai nenustatant jokių priemonių ir išsamių tinkamumo finansuoti taisyklių. Vietoj to reikėtų aprašyti bendras kiekvieno prioriteto paramos sritis. Taigi valstybės narės turėtų parengti savo programą joje nurodydamos tinkamiausias prioritetų įgyvendinimo priemones. Įvairios valstybių narių programose numatytos priemonės galėtų būti remiamos taikant šiame reglamente ir Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] įtvirtintas taisykles, jeigu tos priemonės patenka į šiame reglamente nustatytas paramos sritis. Tačiau būtina sudaryti netinkamų finansuotų veiksmų sąrašą siekiant išvengti neigiamo poveikio žuvininkystės išteklių išsaugojimui, pavyzdžiui, apskritai uždraudžiant investuoti į žvejybos pajėgumų didinimą. Be to, investicijos į laivyną ir su juo susijusios kompensacijos turėtų būti skiriamos tik jeigu laikomasi BŽP išsaugojimo tikslų;
- (12) 2030 m. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkėje vandenynų išsaugojimas ir tausios naudojimas nustatytas kaip vienas iš 17 darnaus vystymosi tikslų (14-asis

⁶

OL C [...], [...], p. [...].

DVT). Sąjunga yra visapusiškai įsipareigojusi siekti šio tikslo ir jį įgyvendinti. Atsižvelgdama į tai, ji įsipareigojo skatinti tvarią mėlynąją ekonomiką (tas įsipareigojimas dera su jūrinių teritorijų planavimu, biologinių išteklių išsaugojimu ir geros aplinkos būklės siekiu), uždrausti tam tikrų rūšių žvejybos subsidijas, dėl kurių susidaro pertekliniai pajėgumai ir pereikvojami žuvų ištekliai, panaikinti subsidijas, skatinančias neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą ir neskirti naujų panašaus pobūdžio subsidijų. Toks rezultatas turėtų būti pasiektas vykstant Pasaulio prekybos organizacijos deryboms dėl subsidijų žuvininkystei. Be to, kai 2002 m. Pasaulio aukščiausiojo lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais ir 2012 m. Jungtinių Tautų konferencijoje darnaus vystymosi klausimais („Rio+20“) vyko Pasaulio prekybos organizacijos derybos, Sąjunga įsipareigojo panaikinti subsidijas, dėl kurių susidaro pertekliniai pajėgumai ir pereikvojami žuvų ištekliai;

- (13) atsižvelgiant į klimato kaitos stabdymo svarbą ir Sąjungos įsipareigojimus įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, pagal šį reglamentą klimato veiksmus reikėtų įtraukti į visas politikos kryptis ir siekti bendro tikslo skirti 25 proc. Sąjungos biudžeto išlaidų klimato tikslams. Tikimasi, kad pagal šį reglamentą vykdomais veiksmais bus prisidėta prie siekio 30 proc. viso EJŖŽF finansinio paketo skirti klimato tikslams. EJŖŽF veiklos rengimo ir įgyvendinimo metu bus nustatyti atitinkami veiksmai, kurie bus pakartotinai vertinami per atitinkamus vertinimo ir peržiūros procesus;
- (14) EJŖŽF turėtų prisidėti prie Sąjungos tikslų aplinkosaugos srityje. Tą indėlį reikėtų stebėti taikant Sąjungos aplinkosaugos rodiklius ir jo duomenis reguliariai įtraukti į vertinimus ir metines veiklos rezultatų ataskaitas;
- (15) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1380/2013 (toliau – BŽP reglamentas)⁷ 42 straipsnį, Sąjungos finansinė pagalba EJŖŽF lėšomis turėtų būti suteikiama tik jeigu laikomasi BŽP taisyklių. Taikytinų BŽP taisyklių nesilaikančių paramos gavėjų paraiškos neturėtų būti priimamos;
- (16) siekiant atitikti konkrečias BŽP sąlygas, nurodytas Reglamente (ES) Nr. 1380/2013, ir prisidėti prie BŽP taisyklių laikymosi, reikėtų priimti nuostatas, papildančias taisykles dėl mokėjimo termino pertraukimo, sustabdymo ir finansinių pataisų, kaip išdėstyta Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos]. Kai valstybė narė ar paramos gavėjas nesilaiko įsipareigojimų pagal BŽP arba Komisija turi įrodymų, dėl kurių galima daryti prielaidą apie tokį nesilaikymą, Komisijai turėtų būti leidžiama kaip atsargumo priemonę taikyti mokėjimų terminų pertraukimą. Greta mokėjimo termino pertraukimo galimybės, siekiant išvengti akivaizdžios grėsmės padengti netinkamas finansuoti išlaidas, Komisijai turėtų būti leidžiama sustabdyti mokėjimus ir taikyti finansines pataisas, jei valstybė narė smarkiai nesilaiko BŽP taisyklių;
- (17) per pastaruosius kelerius metus įgyvendinant BŽP daug pasiekta atkuriant žuvų išteklius iki geros būklės lygių, padidinant Sąjungos žvejybos sektoriaus pelningumą ir išsaugant jūrų ekosistemas. Tačiau vis dar yra nemenkų sunkumų įgyvendinant socialinius ekonominius ir aplinkosaugos BŽP tikslus. Tam reikia, kad parama būtų

⁷ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

skiriama ir po 2020 m., visų pirma tuose jūrų baseinuose, kuriuose pažanga buvo lėtesnė;

- (18) žvejyba yra itin svarbi daugelio Sąjungos pakrantės bendruomenių išgyvenimui ir kultūros paveldui, visų pirma ten, kur svarbų vaidmenį atlieka mažos apimties priekrantės žvejyba atlieka. Atsižvelgiant į tai, kad daugelyje žvejų bendruomenių vidutinis žvejų amžius viršija 50 metų, kartų atsinaujinimas ir veiklos įvairinimas vis dar kelia sunkumų;
- (19) pasitelkiant EJŖŽF turėtų būti siekiama įgyvendinti aplinkosaugos, ekonominius, socialinius ir užimtumo BŽP tikslus, apibrėžtus Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje. Tokia parama turėtų būti užtikrinama, kad žvejybos veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą;
- (20) EJŖŽF parama turėtų būti siekiama pasiekti ir išlaikyti tausiąją žvejybą remiantis didžiausiu galimu tausios žvejybos laimikiu (MSY) ir kuo labiau sumažinti neigiamą žvejybos poveikį jūrų ekosistemai. Tokia parama turėtų aprėpti inovacijas ir investicijas, susijusias su nedidelį poveikį darančios, klimato kaitos poveikiui atsparios ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios žvejybos praktika ir metodais;
- (21) įpareigojimas iškrauti laimikį yra vienas iš pagrindinių BŽP iššūkių. Tai reiškia, kad žvejybos sektoriuje reikės iš esmės keisti praktiką ir kartais tai bus susiję su didelėmis finansinėmis išlaidomis. Iš EJŖŽF turėtų būti galima skirti paramą inovacijoms ir investicijoms, kuriomis prisidedama prie įpareigojimo iškrauti laimikį įgyvendinimo, taikant didesnę pagalbos intensyvumo normą nei kitiems veiksams, kaip antai investicijoms į selektyviosios žvejybos įrankius, uostų infrastruktūros gerinimą ir nepageidaujamo laimikio pardavimą. Didžiausias 100 proc. pagalbos intensyvumas taip pat turėtų būti skiriamas skaidrių žvejybos galimybių mainų tarp valstybių narių sistemų (keitimosi kvotomis) kūrimui, plėtojimui, stebėsenai, vertinimui ir valdymui siekiant sumažinti žvejybą stabdančios žuvų rūšies efektą, kurį sukelia įpareigojimas iškrauti laimikį;
- (22) paramą EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima skirti inovacijoms ir investicijoms į žvejybos laivus siekiant pagerinti sveikatos, saugos ir darbo sąlygas, energijos vartojimo efektyvumą ir laimikio kokybę. Tačiau dėl tokios paramos neturėtų padidėti žvejybos pajėgumai arba gebėjimas rasti žuvį ir ji neturėtų būti skiriama tiesiog už tai, kad laikomasi pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę privalomų reikalavimų. Sukūrus sistemą be griežtų taisyklių, apibrėžti tiksliai tokių investicijų tinkamumo finansuoti taisyklės turėtų pačios valstybės narės. Kalbant apie sveikatos, saugos ir darbo sąlygas žvejybos laivuose, pažymėtina, kad reikėtų leisti taikyti didesnę pagalbos intensyvumo normą nei kitiems veiksams;
- (23) žuvininkystės kontrolė yra itin svarbi įgyvendinant BŽP. Taigi EJŖŽF lėšomis pagal pasidalijamojo valdymo principą turėtų būti remiamas Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemos kūrimas ir įgyvendinimas, kaip numatyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1224/2009 (toliau – Kontrolės reglamentas)⁸. Tam tikrais Kontrolės reglamente

⁸ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB)

įtvirtintais įpareigojimais t. y. susijusiais su privaloma laivų buvimo vietos nustatymo ir elektroninio duomenų perdavimo sistema mažos apimties priekrantės žvejybos laivuose, privaloma nuotolinio elektroninio stebėjimo sistema ir nuolatinio varomojo variklio galios matavimu ir įrašymu, yra grindžiama iš EJŖŽF skiriama specialioji parama. Be to, valstybių narių investicijos į kontrolės išteklius galėtų būti naudojamos ir jūrų stebėjimo ir bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos tarnybų funkcijas tikslais;

- (24) BŽP sėkmė priklauso nuo to, ar turima mokslinių rekomendacijų dėl žvejybos valdymo, taigi ir žvejybos duomenų. Atsižvelgiant į problemas ir išlaidas, susijusias su patikimų ir išsamių duomenų gavimu, būtina remti valstybių narių veiksmus renkant ir tvarkant duomenis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2017/1004 (toliau – Duomenų rinkimo pagrindų reglamentas)⁹ ir prisidedant prie patikimų mokslinių rekomendacijų rengimo. Tokia parama turėtų užtikrinti sinergiją su kitų rūšių jūrų duomenų rinkimo ir tvarkymo veikla;
- (25) EJŖŽF lėšomis reikėtų remti veiksmingą žiniomis grindžiamą BŽP įgyvendinimą ir valdymą pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principus, teikiant mokslines rekomendacijas, kuriant ir įgyvendinant Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemas, užtikrinant patariamųjų tarnybų veikimą ir teikiant savanoriškus tarptautinėms organizacijoms skirtus įnašus;
- (26) atsižvelgiant į sunkumus siekiant įgyvendinti BŽP išsaugojimo tikslus, EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima remti žvejybos valdymo ir žvejybos laivynų valdymo veiksmus. Taigi kartais parama laivynų pritaikymui yra ir toliau būtina tam tikrų laivyno segmentų ir jūrų baseinų atveju. Tokia parama turėtų būti aiškiai skiriama būtent jūrų biologinių išteklių išsaugojimui ir tausiam naudojimui, ja turėtų būti siekiama užtikrinti žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių pusiausvyrą. Todėl EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima finansuoti žvejybos veiklos nutraukimą visam laikui tuose laivyno segmentuose, kurių žvejybos pajėgumai neatitinka turimų žvejybos galimybių. Tokia parama turėtų būti kaip priemonė įtraukta į veiksmų planus, skirtus struktūrinį perteklinį pajėgumą turintiems laivyno segmentams pritaikyti, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 4 dalyje, ir turėtų būti įgyvendinama atiduodant žvejybos laivą į metalo laužą arba nutraukiant jo eksploataciją ir modifikuojant jį kitai veiklai. Jeigu modifikavus laivą padidėtų neigiamas mėgėjų žvejybos poveikis jūrų ekosistemai, parama turėtų būti skiriama tik jeigu laikomasi BŽP ir atitinkamų daugiamečių planų tikslų. Siekiant užtikrinti struktūrinio laivyno pritaikymo išsaugojimo tikslams nuoseklumą parama žvejybos veiklos nutraukimui visam laikui turėtų būti skiriama tik pagal pasiektus rezultatus ir su jais siejama. Todėl siūloma tokią paramą skirti tik suteikiant su sąnaudomis nesusijusį finansavimą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos]. Pagal tą mechanizmą Komisija turėtų atlyginti valstybėms narėms su žvejybos veiklos nutraukimu visam laikui susijusias išlaidas remdamasi ne realiosiomis išlaidomis, o sąlygų laikymusi ir rezultatų pasiekimu. Šiuo tikslu tas sąlygas Komisija turėtų

Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantys reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

⁹

2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1004 dėl Sąjungos sistemos, skirtos duomenų rinkimui, tvarkymui ir naudojimui žuvininkystės sektoriuje bei paramai mokslinėms rekomendacijoms dėl bendros žuvininkystės politikos, sukūrimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 199/2008 (OL L 157, 2017 6 20, p. 1).

nustatyti deleguotuoju aktu ir jos turėtų būti susietos su BŽP išsaugojimo tikslų įgyvendinimu;

- (27) atsižvelgiant į didelį žvejybos veiklos nenuspėjamumą, dėl išimtinių aplinkybių žvejai gali patirti didelių ekonominių nuostolių. Siekiant sušvelninti tas pasekmes EJRŽF lėšomis turėtų būti galima remti kompensaciją už neeilinį žvejybos veiklos nutraukimą, susijusį su tam tikrų išsaugojimo priemonių, t. y. daugiamečių planų, išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo tikslų, žvejybos laivų žvejybos pajėgumų pritaikymo prie turimų žvejybos galimybių priemonių ir techninių priemonių, įgyvendinimu, skubos priemonių įgyvendinimu, tausios žvejybos partnerystės susitarimo pertraukimu dėl nenugalimos jėgos aplinkybių, gaivaline nelaime arba ekologiniu įvykiu. Parama turėtų būti suteikiama tik jeigu tokių aplinkybių poveikis žvejams yra didelis, t. y. jeigu atitinkamo laivo komercinė veikla sustabdoma bent 90 dienų iš eilės ir jeigu su sustabdymu susiję ekonominiai nuostoliai sudaro daugiau nei 30 proc. atitinkamos įmonės vidutinės metinės apyvartos per nurodytą laikotarpį. Nustatant tokios paramos skyrimo sąlygas reikėtų atsižvelgti į ungurių žvejybos ypatumus;
- (28) mažos apimties priekrantės žvejybą vykdo mažesnio nei 12 metrų ilgio žvejybos laivai, nenaudojantys velkamųjų žvejybos įrankių. Tam sektoriui tenka beveik 75 proc. visų Sąjungoje įregistruotų žvejybos laivų ir beveik pusė visų žuvininkystės sektoriaus darbo vietų. Mažos apimties priekrantės žvejybos veiklos vykdytojai ypač priklauso nuo geros būklės žuvų išteklių, kaip pagrindinio pajamų šaltinio. Todėl EJRŽF jiems turėtų taikyti lengvatinį režimą skirdamas 100 proc. intensyvumo lygio pagalbą, be kita ko, su kontrole ir jos vykdymo užtikrinimu susijusiems veiksams, siekiant paskatinti tausią žvejybos praktiką. Be to, tam tikros paramos sritys, t. y. parama norint įsigyti naudotą laivą ar pakeisti arba modernizuoti laivo variklį, turėtų būti siejamos tik su mažos apimties žvejyba tuose laivyno segmentuose, kuriuose žvejybos pajėgumai atitinka turimas žvejybos galimybes. Be to, valstybės narės į savo programą turėtų įtraukti veiksmų planą mažos apimties priekrantės žvejybai, kurią reikėtų stebėti remiantis rodikliais, kuriems turėtų būti nustatyti orientyrai ir tikslai;
- (29) atokiausiuose regionuose, kaip aprašyta 2017 m. spalio 24 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui ir Europos investicijų bankui „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“¹⁰, susiduriama su konkrečiais sunkumais dėl jų atokumo, topografijos ir klimato, kaip nurodyta Sutarties 349 straipsnyje, ir kuriuose esama tam tikro turto, kurį galima panaudoti plėtojant tvarią mėlynąją ekonomiką. Taigi kiekvieno atokiausio regiono veiksmų planas dėl tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių vystymosi, įskaitant tausų žvejybos ir akvakultūros naudojimą, turėtų būti įtrauktas į atitinkamų valstybių narių programą ir tų veiksmų planų įgyvendinimui turėtų būti skiriama finansinė parama. EJRŽF lėšomis taip pat turėtų būti galima remti papildomų išlaidų, patiriamų atokiausiuose regionuose dėl jų vietos ir izoliuotumo, kompensavimą. Turėtų būti nustatyta, kokią didžiausią bendros finansinės paramos sumos procentinę dalį, tokia parama gali sudaryti. Be to, atokiausiems regionams turėtų būti taikoma didesnė pagalbos intensyvumo norma nei kitiems veiksams;
- (30) pagal pasidalijamojo valdymo principą EJRŽF lėšomis turėtų būti galima remti jūrų ir pakrantės biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugą ir atkūrimą. Tuo tikslu turėtų

¹⁰

COM (2017) 623.

būti galima skirti kompensaciją žvejams, kad jie surinktų iš jūros pamestus žvejybos įrankius ir šiukšles, ir paramą investicijoms į uostus, kad juose būtų įrengtos tinkama pamestų žvejybos įrankių ir šiukšlių priėmimo infrastruktūra. Paramą taip pat turėtų būti galima skirti veiksams, kuriais siekiama pasiekti arba išlaikyti gerą jūrų aplinkos būklę, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/56/EB (toliau – Jūrų strategijos pagrindų direktyva)¹¹, erdvės apsaugos priemonių įgyvendinimui pagal tą direktyvą, „Natura 2000“ teritorijų valdymui, atkūrimui ir stebėsenai remiantis prioritetinėmis veiksmų programomis pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB (Buveinių direktyva)¹², taip pat rūšių apsaugai pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB (Paukščių direktyva)¹³. Pagal tiesioginio valdymo principą EJŖŽF lėšomis reikėtų remti jūrų švaros ir geros būklės užtikrinimą ir įgyvendinti Europos strategiją dėl plastiko žiedinėje ekonomikoje, numatytą 2016 m. sausio 16 d. Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos strategija dėl plastiko žiedinėje ekonomikoje“¹⁴, atsižvelgiant į tikslą pasiekti arba išlaikyti gerą jūrų aplinkos būklę;

- (31) žuvininkystė ir akvakultūra padeda užtikrinti aprūpinimą maistu ir mitybą. Tačiau šiuo metu Sąjunga importuoja daugiau nei 60 proc. savo žuvininkystės produktų ir todėl labai priklauso nuo trečiųjų šalių. Svarbus uždavinys yra skatinti vartotojus vartoti Sąjungoje pagal aukštus kokybės standartus pagamintus žuvų baltymus, kuriuos vartotojai gali įsigyti prieinamomis kainomis;
- (32) EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima remti akvakultūros, įskaitant gėlavandenę akvakultūrą, skatinimą ir darnų vystymąsi siekiant auginti vandens gyvūnus ir augalus maistui ir kitoms žaliavoms gaminti. Kai kuriose valstybėse narėse vis dar taikomos sudėtingos administracinės procedūros: pavyzdžiui, sunku patekti į šį sektorių, taikomos apsunkinančios licencijų išdavimo procedūros, dėl kurių sektoriui sunku gerinti savo įvaizdį ir didinti gaminamų produktų konkurencingumą. Parama turėtų būti skiriama laikantis pagal Reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 parengtų daugiamečių nacionalinių strateginių planų akvakultūros srityje. Visų pirma paramą turėtų būti galima skirti aplinkos tvarumo didinimui, gamybinėms investicijoms, inovacijoms, profesinių gebėjimų įgijimui, darbo sąlygų gerinimui ir kompensacinėms priemonėms, skirtoms svarbiausioms žemės ir gamtos valdymo paslaugoms remti. Kiti reikalavimus atitinkantys veiksmai turėtų būti visuomenės sveikatos veiksmai, akvakultūros išteklių draudimo sistemos ir gyvūnų sveikatos bei gerovės veiksmai. Tačiau gamybinių investicijų atveju parama turėtų būti teikiama tik finansinėmis priemonėmis ir pagal „InvestEU“ programą, kurios daro didesnę įtaką rinkoms, todėl veiksmingiau už dotacijas padeda spręsti sektoriaus finansines problemas;
- (33) aprūpinimas maistu taip pat priklauso nuo veiksmingų ir gerai organizuotų rinkų, kuriose gerinamas tiekimo grandinės ir vartotojų informavimo skaidrumas, stabilumas, kokybė ir įvairovė. Šiuo tikslu EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima remti prekybą žvejybos ir akvakultūros produktais, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos

¹¹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/56/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

¹² 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

¹³ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

¹⁴ COM(2018) 28.

reglamento (ES) Nr. 1379/2013 (BRO reglamentas)¹⁵ tikslų. Visų pirma, turėtų būti galima skirti paramą gamintojų organizacijų kūrimui, gamybos ir prekybos planų įgyvendinimui, naujų realizavimo rinkų skatinimui ir informacijos apie rinką rinkimui ir sklaidai;

- (34) perdirbimo pramonė atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant žvejybos ir akvakultūros produktų pasiūlą ir kokybę. EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima remti tikslines investicijas į tą pramonę, jeigu jos padeda siekti bendro rinkos organizavimo tikslų. Tokia parama turėtų būti suteikiama tik pasitelkiant finansines priemones ir „InvestEU“, bet ne skiriant dotacijas;
- (35) darbo vietų kūrimą pakrantės regionuose lemia vietoje skatinama tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra, dėl kurios atsigauna tų regionų socialinė struktūra. Tikėtina, kad vandenynų sektoriai ir paslaugos augs sparčiau nei pasaulio ekonomika ir iki 2030 m. užtikrins svarbų indėlį į užimtumą ir ekonomikos augimą. Kad mėlynasis augimas būtų tvarus, jį turėtų skatinti inovacijos ir investicijos į naujas jūrų įmones ir bioekonomiką, įskaitant tvaraus turizmo modelius, atsinaujinančiąją vandenynų energiją, naujovišką aukštos klasės laivų statybą ir naujas uostų paslaugas, kurias teikiant kuriamos darbo vietos ir kartu remiama vietos plėtra. Nors sąlygos viešosioms investicijoms į tvarią mėlynąją ekonomiką turėtų būti sudaromos visose Sąjungos biudžeto srityse, EJŖŽF lėšos turėtų būti konkrečiai sutelkiamos į tvarios mėlynosios ekonomikos plėtos sąlygų užtikrinimą ir problemų sprendimą skatinant investicijas ir kuriant naujas rinkas ir technologijas arba paslaugas. Paramą tvarios mėlynosios ekonomikos plėtojimui reikėtų skirti pagal pasidalijamojo, tiesioginio ir netiesioginio valdymo principus;
- (36) tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra labai priklauso nuo partnerystės su vietos suinteresuotaisiais subjektais, kurie padeda užtikrinti pakrantės ir vidaus bendruomenių ir ekonomikų gyvybingumą. EJŖŽF turėtų suteikti tokių partnerystių skatinimo priemones. Šiuo tikslu jo lėšomis turėtų būti galima pagal pasidalijamojo valdymo principą remti bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą (BIVP). Toks požiūris turėtų skatinti ekonomikos įvairovę vietos sąlygomis plėtojant pakrantės ir vidaus bendruomenes, akvakultūrą ir tvarią mėlynąją ekonomiką. BIVP strategijomis turėtų būti užtikrinama, kad vietos bendruomenės geriau išnaudotų tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes ir iš jų pasipelnytų pasitelkdamos aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprindamos. Taigi kiekviena vietos partnerystė turėtų atitikti pagrindinį savo strategijos tikslą užtikrindama subalansuotą visų svarbių vietos tvarios mėlynosios ekonomikos suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą ir atstovavimą jiems;
- (37) pagal pasidalijamojo valdymo principą tvarią mėlynąją ekonomiką EJŖŽF lėšomis turėtų būti galima remti renkant, tvarkant ir naudojant duomenis, kuriais siekiama papildyti žinias apie jūrų aplinkos būklę. Tokia parama turėtų būti siekiama įvykdyti Direktyvos 92/43/EEB ir Direktyvos 2009/147/EB reikalavimus, remti jūrinių teritorijų planavimą ir gerinti duomenų kokybę ir sklaidą pasitelkus Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklą.

¹⁵ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

- (38) Pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principus EJRŽF turėtų sutelkti dėmesį į tvarią mėlynąją ekonomiką skatinančias sąlygas remdamas integruotą jūrų politikos valdymą, mokslinių tyrimų sklaidą ir įgyvendinimą, tvarios mėlynosios ekonomikos inovacijas ir technologijas, jūrų įgūdžių, vandenynų klausimų išmanymo ir socialinių ekonominių duomenų apie tvarią mėlynąją ekonomiką tobulinimą, klimato poveikiui atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų tvarios mėlynosios ekonomikos skatinimą ir projektų rengimo ir naujoviškų finansavimo priemonių kūrimą. Pirmiau išvardytose srityse reikėtų tinkamai atsižvelgti į ypatingą atokiausių regionų padėtį;
- (39) 60 proc. vandenynų viršija nacionalinės jurisdikcijos ribas. Vadinasi, jiems taikoma pasidalijamoji tarptautinė atsakomybė. Dauguma problemų, su kuriomis susiduriama vandenynuose, yra tarpvalstybinio pobūdžio, kaip antai didelis išteklių išsekvojimas, klimato kaita, rūgštėjimas, tarša ir mažėjanti biologinė įvairovė, tad reikalingas bendras atsakas. Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos jūrų teisės konvenciją, kurios šalis pagal Tarybos sprendimą 98/392/EB¹⁶ yra Sąjunga, siekiant reglamentuoti ir valdyti žmogaus veiklą vandenynuose sukurta daug jurisdikcijos teisių, institucijų ir specialių sistemų. Pastaraisiais metais bendrai sutariama, kad jūrų aplinką ir žmogaus veiklą jūroje reikėtų valdyti veiksmingiau, kad didėjantis neigiamas poveikis vandenynams būtų mažinamas;
- (40) kaip pasaulinių procesų dalyvė Sąjunga ryžtingai įsipareigoja skatinti tarptautinį vandenynų valdymą, kaip numatyta 2016 m. lapkričio 10 d. bendrame komunikate Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tarptautinis vandenynų valdymas: mūsų vandenynų ateitį užtikrinsianti darbotvarkė“¹⁷. Sąjungos vandenynų valdymo politika yra nauja politika, integruotai aprėpianti vandenynus. Tarptautinis vandenynų valdymas svarbus ne tik siekiant 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkės tikslų, visų pirma, 14-jo darnaus vystymosi tikslo („Išsaugoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius ir juos tausiai naudoti darniam vystymuisi“), bet ir užtikrinant, kad būsimosios kartos galėtų džiaugtis saugiomis, apsaugotomis, švariomis ir tvariai valdomomis jūromis ir vandenynais. Sąjunga turi įvykdyti tuos tarptautinius įsipareigojimus ir skatinti geresnį tarptautinį vandenynų valdymą dvišaliu, regioniniu ir daugiašaliu lygmenimis, be kita ko, siekiant užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, nuo jos atgrasyti ir ją panaikinti, patobulinti tarptautinio vandenynų valdymo sistemą, sumažinti vandenynams ir jūroms daromą neigiamą poveikį, sukurti tvarios mėlynosios ekonomikos sąlygas ir aktyviau vykdyti tarptautinius vandenynų mokslinius tyrimus ir kaupti duomenis;
- (41) veiksmams, kuriais EJRŽF skatinamas tarptautinis vandenynų valdymas, siekiama patobulinti bendrą tarptautinių ir regioninių procesų, susitarimų, taisyklių ir institucijų sistemą, kad žmogaus veikla vandenynuose būtų reglamentuojama ir valdoma. EJRŽF lėšomis turėtų būti finansuojami tarptautiniai susitarimai, kuriuos Sąjunga yra sudariusi srityse, nepatenkančiose į Tausios žvejybos partnerystės susitarimus (TŽPS), sudarytus su įvairiomis trečiosiomis šalimis, ir Sąjungos teisinės narystės regioninėse žvejybos valdymo organizacijose (RŽVO) mokestis. TŽPS ir RŽVO bus ir toliau finansuojami pagal skirtingus Sąjungos biudžeto straipsnius;

¹⁶ 1998 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimas 98/392/EB dėl Europos bendrijos 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijos ir 1994 m. liepos 28 d. Susitarimo, susijusio su jos XI dalies įgyvendinimu, patvirtinimo (OL L 179, 1998 6 23, p. 1).

¹⁷ JOIN (2016) 49.

- (42) kalbant apie saugumą ir gynybą, būtina užtikrinti geresnę sienų apsaugą ir jūrų saugumą. Pagal Europos Sąjungos jūrų saugumo strategiją, kurią 2014 m. birželio 24 d. priėmė Europos Sąjungos Taryba, ir su ja susijusį 2014 m. gruodžio 16 d. veiksmų planą informacijos mainai ir Europos pasienio ir pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimas, kuriame dalyvauja Europos žuvininkystės kontrolės agentūra, Europos jūrų saugumo agentūra ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra, yra itin svarbūs tiems tikslams pasiekti. Tad EJRŽF lėšomis reikėtų remti jūrų stebėjimą ir pasienio apsaugos tarnybų bendradarbiavimą ir pagal pasidalijamojo valdymo, ir pagal tiesioginio valdymo principus, be kita ko, perkant įrangą įvairios paskirties jūrų veiksmams vykdyti. Taip pat turėtų būti sudaroma galimybė atitinkamoms agentūroms skirti paramą jūrų stebėjimo ir saugumo srityje pagal tiesioginio valdymo principą;
- (43) pagal pasidalijamojo valdymo principą kiekviena valstybė narė turėtų parengti vieną bendrą programą, kurią turėtų patvirtinti Komisija. Atsižvelgdama į regionalizavimo principą ir siekdama paskatinti valstybes nares rengiant programas laikytis labiau strateginio požiūrio Komisija turėtų parengti kiekvienos jūros baseino analizę ir joje išvardyti bendrus pranašumus ir trūkumus, susijusius su BŽP tikslų įgyvendinimu. Tokia analizė turėtų padėti tiek valstybėms narėms, tiek Komisijai derėtis dėl kiekvienos programos, atsižvelgiant į regionines problemas ir poreikius. Vertindama programas Komisija turėtų atsižvelgti į BŽP aplinkosauginius ir socialinius ekonominius sunkumus, darnios mėlynosios ekonomikos socialinius ekonominius veiklos rezultatus, problemas jūrų baseinų lygmeniu, jūrų ekosistemų išsaugojimą ir atkūrimą, jūrą teršiančių šiukšlių kiekio mažinimą ir klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos;
- (44) EJRŽF paramos veiksmingumą valstybėse narėse reikėtų vertinti remiantis rodikliais. Valstybės narės turėtų teikti ataskaitas apie pažangą, padarytą siekiant nustatytų rodiklių tarpinių reikšmių ir siektinų reikšmių, o Komisija turėtų atlikti veiklos rezultatų peržiūrą remdamasi valstybių narių parengtomis metinėmis veiklos rezultatų ataskaitomis, kad būtų galima anksti nustatyti galimas įgyvendinimo problemas ir taisomuosius veiksmus. Šiuo tikslu turėtų būti sukurta bendra stebėsenos ir vertinimo sistema;
- (45) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹⁸ 22 ir 23 punktus EJRŽF veiklą reikia vertinti remiantis informacija, surinkta pagal konkrečius stebėsenos reikalavimus, vengiant pernelyg griežto reglamentavimo ir administracinės naštos, visų pirma, valstybėms narėms. Tam tikrais atvejais tie reikalavimai gali apimti pamatuojamus rodiklius, kuriuos taikant vertinamas EJRŽF poveikis vietoje;
- (46) Komisija turėtų vykdyti su EJRŽF ir jo veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. EJRŽF skirtais finansiniais ištekliais taip pat turėtų būti prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek jie susiję su EJRŽF prioritetais;
- (47) pagal Reglamentą (ES) Nr. [Reglamentą dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių], Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁹, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95²⁰, Tarybos

¹⁸ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

¹⁹ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos

reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²¹ ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 2017/1939²² Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) galėtų atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra galėtų tirti sukčiavimo ir kitas nusikalstamas veikas, darančias poveikį Sąjungos finansiniams interesams, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²³, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Pagal Reglamentą (ES) Nr. [Reglamentą dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiaudamas siekti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Europos prokuratūrai ir Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad valdant ir įgyvendinant EJŖŽF būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [Reglamente dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] ir Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos];

- (48) siekiant padidinti Sąjungos lėšų naudojimo skaidrumą ir užtikrinti patikimesnį finansų valdymą, visų pirma, sugriežtinant viešąją naudojamų lėšų kontrolę, valstybės narės interneto svetainėje reikėtų skelbti tam tikrą informaciją apie EJŖŽF lėšomis finansuojamą veiklą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos]. Kai valstybė narė paskelbia informaciją apie EJŖŽF lėšomis finansuojamą veiklą, turi būti laikomasi asmens duomenų apsaugos taisyklių, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2016/679²⁴;
- (49) siekiant papildyti ir iš dalies pakeisti tam tikrus neesminius šio reglamento elementus pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma nepriimtino riba ir nepriimtino laikotarpio trukmė, susijusios su paraiškų priimtino kriterijais, apibrėžiamos su

Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²⁰ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²¹ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

²² 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

²³ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

²⁴ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

išsaugojimo priemonių įgyvendinimu susijusios sąlygos siekiant numatyti su sąnaudomis nesusijusį finansavimą nutraukiant žvejybos veiklą visam laikui, apibrėžiami papildomų sąnaudų, susijusių su konkrečiais atokiausių regionų trūkumais, apskaičiavimo kriterijai, nustatomi valstybių narių reikalavimų nesilaikymo atvejai, dėl kurių gali būti nutraukiamas mokėjimo terminas, nustatomi sunkūs valstybių narių reikalavimų nesilaikymo atvejai, dėl kurių mokėjimai gali būti sustabdomi, apibrėžiami taikytinų finansinių pataisų lygio nustatymo kriterijai ir fiksuotosios normos arba ekstrapoliuotų finansinių pataisų taikymo kriterijai, iš dalies keičiamas I priedas ir sukurama stebėsenos ir vertinimo sistema. Siekiant, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos perėjimui nuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 508/2014²⁵ nustatytos sistemos prie šiuo reglamentu nustatytos sistemos, pagal Sutarties 290 straipsnį Komisijai taip pat turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl pereinamojo laikotarpio sąlygų nustatymo;

- (50) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl veiksmų programų tvirtinimo ir dalinio keitimo ir nacionalinių darbo planų duomenų rinkimo, mokėjimų sustabdymo ir finansinių pataisų srityse tvirtinimo ir dalinio keitimo;
- (51) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl nacionalinių darbo planų duomenų rinkimo srityje pateikimo procedūrų, formato ir tvarkaraščių ir metinių veiklos rezultatų ataskaitų,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

²⁵

2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1).

I ANTRAŠTINĖ DALIS. BENDROJI SISTEMA

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) veikla. Jame nustatomi EJRŽF prioritetai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir konkrečios tokio finansavimo teikimo taisyklės, kuriomis papildomos bendrosios taisyklės, taikytinos EJRŽF pagal Reglamentą (ES) Nr. [reglamentą, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos].

2 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksmams, jeigu šiame reglamente nenurodyta kitaip.

3 straipsnis

Apibrėžtys

1. Šiame reglamente, nedarant poveikio 2 daliai, vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 4 straipsnyje, Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 5 straipsnyje, Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 2 straipsnyje.
2. Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:
 - (1) derinimo operacija – Sąjungos biudžeto lėšomis remiami veiksmai, įskaitant atliekamus derinimo priemonėmis pagal Reglamento (ES) Nr. [dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 2 straipsnio 6 punktą, kuriais negrąžintinos paramos formos ir (arba) Sąjungos biudžeto finansinės priemonės derinamos su plėtos ar kitų viešųjų finansų įstaigų, taip pat komercinių finansų įstaigų ir investuotojų teikiamos grąžintinos paramos formomis;
 - (2) bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA) – sistemų, sukurtų tarpvalstybiniam ir sektoriniam keitimuisi informacija tarp jūrų stebėjimo institucijų paremti, siekiant padidinti jų informuotumą apie jūroje vykdomą veiklą;
 - (3) pakrančių apsaugos tarnyba – nacionalinės institucijos, vykdančios pakrančių apsaugos funkcijas, įskaitant saugią laivybą, jūrų saugumą, jūrų muitinės veiklą, neteisėtos prekybos ir kontrabandos prevenciją ir jų mažinimą,

susijusios jūrų teisės vykdymo užtikrinimą, jūrų sienų kontrolę, jūrų stebėjimą, jūros aplinkos apsaugą, paiešką ir gelbėjimą, reagavimą į avarijas ir nelaimės, žuvininkystės kontrolę ir kitą su šiomis funkcijomis susijusią veiklą;

- (4) Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas (EMODnet) – partnerystė, kurios funkcija yra rinkti jūrų duomenis ir metaduomenis siekiant užtikrinti, kad tokie fragmentiški ištekliai būtų lengviau prieinami visuomenei ir privatiems naudotojams ir kad šie galėtų jais naudotis, ir siūlyti kokybiškus, sąveikius ir suderintus jūrų duomenis;
- (5) tiriamoji žvejyba – ištekliai, kurie per pastaruosius dešimt metų nebuvo žvejojami arba nebuvo žvejojami tam tikrų tipų žvejybos įrankiais ar tam tikrais būdais, žvejyba;
- (6) žvejys – fizinis asmuo, užsiimantis verslinės žvejybos veikla, kurią pripažįsta atitinkama valstybė narė;
- (7) žvejyba vidaus vandenyse – žvejybos veikla versliniais tikslais vidaus vandenyse, vykdoma laivais arba kitais įrenginiais, įskaitant žvejybai ant ledo naudojamus įrenginius;
- (8) tarptautinis vandenynų valdymas – Sąjungos iniciatyva, kuria siekiama tobulinti bendrą tarptautinius ir regioninius procesus, susitarimus, sąlygas, taisykles ir institucijas apimančią sistemą taikant nuoseklų sektorinį taisyklėmis grindžiamą požiūrį, kuriuo siekiama užtikrinti, kad vandenynai būtų geros būklės, saugūs, apsaugoti, švarūs ir tvariai valdomi;
- (9) jūrų politika – Sąjungos politika, kurios tikslas yra skatinti integruotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą siekiant maksimaliai užtikrinti darnų Sąjungos, visų pirma, pakrančių, salų ir atokiausių regionų, taip pat tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių vystymąsi, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą vykdamas nuosekliai su jūromis susijusią politiką ir atitinkamą tarptautinį bendradarbiavimą;
- (10) jūrų saugumas ir stebėjimas – veikla, kuria siekiama išsamiai suprasti visus su jūrų sritimi susijusius įvykius ir veiksmus, kurie galėtų paveikti saugios laivybos ir jūrų saugumo, teisėsaugos, gynybos, sienų kontrolės, jūrų aplinkos apsaugos, žuvininkystės kontrolės, prekybos ir Sąjungos ekonominių interesų sritis, ir, jei reikia, užkirsti jiems kelią ir juos valdyti;
- (11) jūrinių teritorijų planavimas – procesas, kurį vykdydamos atitinkamos valstybės narės valdžios institucijos analizuoja ir organizuoja žmogaus veiklą jūrų teritorijose ekologiniams, ekonominiams ir socialiniams tikslams pasiekti;
- (12) gamybinės akvakultūros sektoriaus investicijos – investicijos į akvakultūros įrenginius arba jų statybą, plėtimą ar modernizavimą;
- (13) jūrų baseinų strategija – integruota programa, kuria siekiama spręsti iškilusius bendrus valstybių narių ir, jei reikia, trečiųjų šalių jūrų ir su jomis susijusių sričių sunkumus jūros baseine arba viename ar daugiau pabaseinių ir skatinti bendradarbiavimą ir koordinavimą siekiant užtikrinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą; ją rengia Komisija bendradarbiaudama su suinteresuotosiomis šalimis, jų regionais ir, jei reikia, su kitais suinteresuotaisiais subjektais;

- (14) mažos apimties priekrantės žvejyba – žvejyba, vykdoma žvejybos laivais, kurių bendras ilgis mažesnis nei 12 metrų ir kurie nenaudoja velkamųjų įrankių, išvardytų Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006²⁶ 2 straipsnio 1 dalyje;
- (15) tvari mėlynoji ekonomika – visa Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktus atitinkanti bendrojoje rinkoje sektoriuose ir tarp sektorių vykdoma ekonominė veikla, susijusi su vandenynais, jūromis, pakrantėmis ir vidaus vandenimis, įskaitant Sąjungos atokiausius regionus ir žemynines šalis, naujus sektorius ir ne rinkos prekes bei paslaugas.

4 straipsnis

Prioritetai

EJRŽF prisideda prie BŽP ir jūrų politikos įgyvendinimo. Jo veiklos prioritetai yra šie:

- (1) darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas;
- (2) indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir darnios akvakultūros ir rinkų priemonėmis;
- (3) sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas;
- (4) tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas.

Suteikiant paramą EJŖŽF lėšomis prisidedama prie Sąjungos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslų įgyvendinimo. Tas indėlis stebimas taikant IV priede nustatytą metodiką.

II SKYRIUS

Finansinė programa

5 straipsnis

Biudžetas

- 1. EJŖŽF įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra 6 140 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.
- 2. Pagal II antraštinę dalį EJŖŽF skiriama finansinio paketo dalis įgyvendinama pagal pasidalijamojo valdymo principą, kaip numatyta Reglamente (ES) Nr. [reglamente, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] ir Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 63 straipsnyje.
- 3. Pagal III antraštinę dalį EJŖŽF skiriamą finansinio paketo dalį tiesiogiai įgyvendina Komisija, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam

²⁶ 2006 m. gruodžio 21 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1967/2006 dėl žuvų išteklių tausojančio naudojimo Viduržemio jūroje valdymo priemonių, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 2847/93 ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1626/94 (OL L 409, 2006 12 30, p. 11).

biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 62 straipsnio 1 dalies a punkte, arba ji įgyvendinama pagal netiesioginio valdymo principą, kaip numatyta to reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte.

6 straipsnis

Pasidalijamojo valdymo biudžeto ištekliai

1. II antraštinėje dalyje numatyto pasidalijamojo valdymo finansinio paketo dalis – 5 311 000 000 EUR dabartinėmis kainomis, atsižvelgiant į išskaidymą pagal metus, nustatytą V priede.
2. Veiksmams atokiausiuose regionuose kiekviena suinteresuotoji valstybė narė iš savo V priede nustatytos Sąjungos finansinės paramos skiria bent:
 - (a) 102 000 000 EUR Azorų saloms ir Madeirai;
 - (b) 82 000 000 EUR Kanarų saloms;
 - (c) 131 000 000 EUR Gvadelupai, Prancūzijos Gvianai, Martinikai, Majotui, Reunjonui ir Sen Martenui.
3. 21 straipsnyje nurodyta kompensacija neviršija 50 proc. kiekvienos 2 dalies a, b ir c punktuose nurodytos skiriamos sumos.
4. Bent 15 proc. kiekvienai valstybei narei skiriamos Sąjungos finansinės paramos skiriama 19 ir 20 straipsniuose nurodytoms paramos sritims. Prieigos prie Sąjungos vandenų neturinčios valstybės narės, atsižvelgdamos į savo kontrolės ir duomenų rinkimo užduočių aprėptį, gali taikyti mažesnę procentinę dalį.
5. 17 straipsnio 2 dalyje ir 18 straipsnyje nurodytoms paramos sritims kiekvienoje valstybėje narėje iš EJŖŽF skiriama Sąjungos finansinė parama neviršija didesnės iš šių dviejų ribų:
 - (a) 6 000 000 EUR; arba
 - (b) 10 proc. valstybei narei skirtos Sąjungos finansinės paramos.
6. Remiantis Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 30–32 straipsniais EJŖŽF lėšomis gali būti remiama techninė pagalba veiksmingam šio fondo administravimui ir naudojimui valstybės narės iniciatyva.

7 straipsnis

Finansinis paskirstymas pasidalijamajam valdymui

Ištekliai, kuriuos 2021–2027 m. galima skirti valstybių narių įsipareigojimams, kaip nurodyta 6 straipsnio 1 dalyje, nustatyti V priedo lentelėje.

8 straipsnis

Tiesioginio ir netiesioginio valdymo biudžeto ištekliai

1. III antraštinėje dalyje nurodyta tiesioginio ir netiesioginio valdymo finansinio paketo dalis – 829 000 000 EUR dabartinėmis kainomis.

2. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota teikiant EJRŽF įgyvendinti skirtą techninę ir administracinę pagalbą, kaip antai pradedant vykdyti parengiamąją, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklą, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas.
Visų pirma, Komisijos iniciatyva EJRŽF lėšomis ir neviršijant 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos 1,7 proc. finansinio paketo viršutinės ribos, gali būti remiama:
 - (a) techninė pagalba įgyvendinant šį reglamentą, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 29 straipsnyje;
 - (b) tausios žvejybos partnerystės susitarimų rengimas, stebėseną bei vertinimas ir Sąjungos dalyvavimas regioninių žvejybos valdymo organizacijų veikloje;
 - (c) Europos vietos veiklos grupių tinklo sukūrimas.
3. EJRŽF lėšomis remiamos su šio reglamento įgyvendinimu susijusių informavimo ir komunikacijos veiksmų sąnaudos.

III SKYRIUS

Programavimas

9 straipsnis

Pagal pasidalijamojo valdymo principą skiriamos paramos programavimas

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 16 straipsnį kiekviena valstybė narė parengia atskirą 4 straipsnyje nurodytų prioritetų įgyvendinimo programą.
2. II antraštinėje dalyje numatyta parama organizuojama II priede išvardytose paramos srityse.
3. Be Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 17 straipsnyje nurodytų sudedamųjų dalių, į programą įtraukiama:
 - (a) padėties analizė stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių požiūriu ir nustatyti poreikiai, kurie turi būti patenkinti atitinkamoje geografinėje teritorijoje, kurioje taikoma programa, įskaitant, jei tinkama, jūrų baseinus;
 - (b) 15 straipsnyje nurodytas mažos apimties priekrantės žvejybos veiksmų planas;
 - (c) jei taikytina, 4 dalyje nurodyti atokiausių regionų veiksmų planai.
4. Suinteresuotosios valstybės narės kaip dalį savo programos parengia kiekvieno iš savo atokiausių regionų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje, veiksmų planą, kuriame pateikia:
 - (a) tausaus žvejybos išteklių naudojimo ir tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių plėtros strategiją;
 - (b) aprašymą, kokie pagrindiniai veiksmai numatomi ir kokios jų finansavimo priemonės, įskaitant:
 - i struktūrinę paramą žuvininkystės ir akvakultūros sektoriui pagal II antraštinę dalį;
 - ii 21 straipsnyje nurodytą papildomų sąnaudų kompensaciją;

iii bet kokias kitas investicijas į tvarią mėlynąją ekonomiką, būtinas darniam pakrančių vystymuisi užtikrinti.

5. Komisija parengia kiekvieno jūros baseino analizę pažymėdama bendrus jūros baseino pranašumus ir trūkumus, susijusius su Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje nurodytų BŽP tikslų siekimu. Jei taikytina, atliekant tokią analizę atsižvelgiama į esamas jūrų baseinų ir makroregionines strategijas.
6. Komisija vertina programą pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 18 straipsnį. Atlikdama vertinimą ji, visų pirma, atsižvelgia į:
 - (a) kuo didesnio programos indėlio užtikrinimą 4 straipsnyje išvardytus prioritetus;
 - (b) laivynų žvejybos pajėgumų ir turimų žvejybos galimybių, apie kurias valstybės narės kasmet praneša pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalį, pusiausvyrą;
 - (c) jei taikytina, daugiamečius valdymo planus, priimtus pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 9 ir 10 straipsnius, valdymo planus, priimtus pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1967/2006 19 straipsnį, ir regioninių žvejybos valdymo organizacijų rekomendacijas, jeigu jos taikytinos Sąjungai;
 - (d) įpareigojimo iškrauti laimikį, nustatyto Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnyje, įgyvendinimą;
 - (e) naujausius duomenis apie tvarios mėlynosios ekonomikos socialinius ekonominius veiklos rezultatus, visų pirma, žvejybos ir akvakultūros sektoriuje;
 - (f) jei taikytina, 5 dalyje nurodytas analizes;
 - (g) programos indėlį išsaugant ir atkuriant jūrų ekosistemas, atsižvelgiant į tai, kad su „Natura 2000“ teritorijomis susijusi parama turi atitikti prioritetines veiksmų programas, sukurtas pagal Direktyvos 92/43/EEB 8 straipsnio 4 dalį;
 - (h) programos indėlį mažinant jūras teršiančių šiukšlių kiekį pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą xx/xx [Direktyvą dėl tam tikrų plastikinių gaminių poveikio aplinkai mažinimo]²⁷;
 - (i) programos indėlį švelninant klimato kaitą ir prie jos prisitaikant.
7. Laikydamosi Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 18 straipsnio, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina programą. Komisija patvirtina siūlomą programą, jeigu pateikta būtina informacija.
8. Laikydamosi Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 19 straipsnio, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtina programos pakeitimus.

²⁷

OL C [...], [...], p. [...].

10 straipsnis

Pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principą skiriamos paramos programavimas

III antraštinė dalis įgyvendinama vykdant Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 110 straipsnyje nurodytas darbo programas. Kai taikoma, darbo programose nustatoma bendra 47 straipsnyje nurodytoms derinimo operacijoms rezervuota suma.

II ANTRAŠTINĖ DALIS. PAGAL PASIDALIJAMOJO VALDYMO PRINCIPĄ SKIRIAMA PARAMA

I SKYRIUS

Bendrieji paramos principai

11 straipsnis

Valstybės pagalba

1. Nepažeidžiant 2 dalies nuostatų, Sutarties 107, 108 ir 109 straipsniai taikomi valstybių narių pagalbai, teikiamai žvejybos ir akvakultūros sektoriaus įmonėms.
2. Tačiau Sutarties 107, 108 ir 109 straipsniai netaikomi valstybių narių pagal šį reglamentą atliekamoms išmokoms, kurioms taikomas Sutarties 42 straipsnis.
3. Visos nacionalinės nuostatos, kuriomis nustatomas viešasis finansavimas, kuriuo siekiama daugiau nei šio reglamento nuostatos dėl 2 dalyje nurodytų mokėjimų, traktuojamos kaip viena visuma, remiantis 1 dalimi.

12 straipsnis

Paraiškų priimtinumas

1. Paramos gavėjo pateikta paraiška dėl EJŖŽF paramos laikoma nepriimtina nurodytu laikotarpiu, kuris nustatytas pagal 4 dalį, jei kompetentinga institucija nustatė, kad atitinkamas paramos gavėjas:
 - (a) padarė Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2008²⁸ 42 straipsnyje, Tarybos reglamento (EB) Nr. 1224/2009 90 straipsnyje arba kituose Europos Parlamento ir Tarybos priimtuose teisės aktuose nurodytus sunkius pažeidimus;
 - (b) yra susijęs su Reglamentu (EB) Nr. 1005/2008 40 straipsnio 3 dalyje nustatytame Sąjungos NNN žvejybą vykdančių laivų sąraše nurodytų žvejybos laivų arba laivų, plaukiojančių su nebendradarbiaujančiomis trečiosiomis šalimis pripažintų šalių, kaip išdėstyta to reglamento 33 straipsnyje, vėliavomis, eksploatavimu, valdymu arba nuosavybe; arba
 - (c) padarė bet kurį iš Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/99/EB²⁹ 3 ir 4 straipsniuose nurodytų nusikaltimų aplinkai, jei teikiama paraiška paramai pagal 23 straipsnį.

²⁸ 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008 nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantys reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

²⁹ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/99/EB dėl aplinkos apsaugos pagal baudžiamąją teisę (OL L 328, 2008 12 6, p. 28).

2. Paramos gavėjas po paraiškos pateikimo turi toliau atitikti 1 dalyje nurodytas priimtinumą sąlygas per visą veiksmo įgyvendinimo laikotarpį bei per penkerių metų laikotarpį po galutinio mokėjimo gavimo.
3. Nepažeidžiant platesnio užmojo nacionalinių taisyklių, suderintų partnerystės susitarime su suinteresuotąja valstybe nare, paramos gavėjo pateikta paraiška laikoma nepriimtina nurodytu laikotarpiu, kuris nustatytas pagal 4 dalį, jeigu kompetentinga institucija nustatė, kad paramos gavėjas sukčiavo, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2017/1371/ES³⁰ 3 straipsnyje.
4. Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais:
 - (a) nustatoma riba, nuo kurios prasideda 1 ir 3 dalyse nurodytas laikotarpis, kuris turi būti proporcingas rimtų pažeidimų, nusikalstamų veikų ar sukčiavimo pobūdžiui, sunkumui, trukmei ir pasikartojimui, ir trunka mažiausiai vienus metus, ir to laikotarpio trukmė;
 - (b) nustatomos atitinkamos 1 ir 3 dalyse nurodyto laikotarpio pradžios ir pabaigos datos.
5. Valstybės narės reikalauja, kad EJŖŽF paraišką teikiantys paramos gavėjai vadovaujančiajai institucijai pateiktų pasirašytą pažymą, kuria patvirtintų, kad laikosi 1 ir 3 dalyse nustatytų kriterijų. Prieš patvirtindamos veiksmą, valstybės narės patikrina tos pažymos teisingumą, remdamosi turimais Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 93 straipsnyje nurodytų nacionalinių pažeidimų registrų duomenimis arba kitais turimais duomenimis.

Pirmoje pastraipoje nurodyto patikrinimo tikslais valstybė narė kitos valstybės narės prašymu teikia savo nacionaliniame pažeidimų registre, nurodytame Reglamento (EB) Nr. 1224/2009 93 straipsnyje, turimą informaciją.

13 straipsnis

Netinkami finansuoti veiksmai

Netinkami EJŖŽF lėšomis finansuoti veiksmai yra:

- (a) veiksmai, kuriais didinamas žvejojimo laivo žvejojimo pajėgumas arba remiamas įrangos, kuria didinamas žvejojimo laivo gebėjimas rasti žuvis, įsigijimas;
- (b) žvejojimo laivų statyba ir įsigijimas arba žvejojimo laivų importas, nebent šiame reglamente numatyta kitaip;
- (c) žvejojimo laivų perleidimas trečiosioms šalims arba jų vėliavų pakeitimas į trečiųjų šalių vėliavas su partneriais iš tų šalių sukuriant bendrąsias įmones;
- (d) žvejojimo veiklos nutraukimas laikinai arba visam laikui, nebent šiame reglamente numatyta kitaip;
- (e) tiriamoji žvejojimas;
- (f) įmonės nuosavybės teisių perleidimas;

³⁰

2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (g) tiesioginis išteklių atkūrimas, išskyrus atvejus, kai tai Sąjungos teisės akte aiškiai numatyta kaip išsaugojimo priemonė arba kai tai daroma eksperimentinio išteklių atkūrimo tikslais;
- (h) naujų uostų, naujų iškrovimo vietų arba naujų aukcionams skirtų patalpų statyba;
- (i) rinkos intervencijos mechanizmai, kuriais siekiama laikinai arba visam laikui pašalinti žvejybos ar akvakultūros produktus iš rinkos, siekiant sumažinti pasiūlą ir taip užkirsti kelią kainų mažėjimui arba paskatinti kainų didėjimą; kartu ir sandėliavimo veiksmai logistikos grandinėje, dėl kurių tyčia ar netyčia pasireiškia toks pat poveikis;
- (j) investicijos į žvejybos laivų įrengimą, būtini siekiant įvykdyti Sąjungos arba nacionalinės teisės reikalavimus, įskaitant reikalavimus, susijusius su Sąjungos įsipareigojimais, prisiimtais regioninėse žvejybos valdymo organizacijose;
- (k) investicijos į žvejybos laivų įrengimą, kurie paskutinius dvejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais pateikta paraiška gauti paramą, ne mažiau kaip 60 dienų per metus vykdė žvejybos veiklą jūroje.

II SKYRIUS

1 prioritetas. Darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas

1 SKIRSNIS

BENDROSIOS SĄLYGOS

14 straipsnis

Bendroji paramos skyrimo sritis

1. Skiriant paramą pagal šį skyrių siekiama padėti įgyvendinti aplinkosaugos, ekonominius, socialinius ir užimtumo BŽP tikslus, nustatytus Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnyje.
2. Jeigu laivui pagal šį skyrių skiriama parama, tas laivas bent penkerius metus nuo paskutinio su remiamu veiksmu susijusio mokėjimo negali būti perleidžiamas ir jo vėliava negali būti pakeista į trečiosios šalies vėliavą.
3. Šis skyrius taip pat taikomas vidaus vandenių žvejybai, išskyrus 15 ir 17 straipsnius.

2 SKIRSNIS

MAŽOS APIMTIES PRIEKRANTĖS ŽVEJYBA

15 straipsnis

Mažos apimties priekrantės žvejybos veiksmų planas

1. Į savo programą valstybės narės įtraukia parengtą mažos apimties priekrantės žvejybos veiksmų planą, kuriame išdėstoma pelningos ir tvarios mažos apimties priekrantės žvejybos plėtros strategija. Toje strategijoje, jei taikytina, yra tokie skirsniai:
 - (a) žvejybos pajėgumų reguliavimas ir valdymas;
 - (b) nedidelį poveikį darančios, klimato kaitos poveikiui atsparios ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančios žvejybos praktikos, kuri kuo labiau mažina žalą jūrų aplinkai, skatinimas;
 - (c) sektoriaus vertės grandinės stiprinimas ir prekybos strategijų skatinimas;
 - (d) įgūdžių, žinių, inovacijų ir gebėjimų stiprinimo skatinimas;
 - (e) sveikatos, saugos ir darbo sąlygų žvejybos laivuose gerinimas;
 - (f) geresnis duomenų rinkimo, atsekamumo, stebėsenos, kontrolės ir priežiūros reikalavimų laikymasis;
 - (g) dalyvavimas pagal pasidalijamojo valdymo principą valdant jūrų erdvę, įskaitant saugomas jūrų teritorijas ir „Natura 2000“ teritorijas;
 - (h) veiklos įvairinimas platesnėje tvarios mėlynosios ekonomikos srityje;
 - (i) kolektyvinis organizavimas ir dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose ir patariamuosiose procedūrose.
2. Veiksmų plane atsižvelgiama į savanoriškas FAO gaires dėl mažos apimties žvejybos tvarumo užtikrinimo ir, jei tinkama, į Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos regioninę mažos apimties žvejybos veiksmų planą.
3. Siekiant stebėti 1 dalyje nurodytos strategijos įgyvendinimą veiksmų plane nustatomi konkretūs orientyrai ir tikslai, susiję su svarbiais pagal 37 straipsnyje nurodytą stebėsenos ir vertinimo sistemą nustatytais rodikliais.

16 straipsnis

Investicijos į mažos apimties priekrantės žvejybos laivus

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamos toliau išvardytos investicijos į mažos apimties priekrantės žvejybos laivus, kurie priklauso laivyno segmentui, kurio atveju paskutinėje Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje nurodytoje ataskaitoje apie žvejybos pajėgumus nurodyta, kad to segmento pajėgumai subalansuoti su jo turimomis žvejybos galimybėmis:
 - (a) pirmasis jauno žvejo, kuris teikdamas paraišką yra jaunesnis nei 40 metų ir dirba žveju bent penkerius metus arba yra įgijęs tinkamą profesinę kvalifikaciją, žvejybos laivo įsigijimas;

- (b) pagrindinio arba pagalbinio variklio keitimas arba modernizavimas.
- 2. 1 dalyje nurodytuose laivuose turi būti žvejojimo jūroje įranga ir jie turi būti 5–30 metų senumo.
- 3. 1 dalies b punkte minima parama gali būti suteikiama tik tokiomis sąlygomis:
 - (a) naujo ar modernizuoto variklio galia kilovatais nėra didesnė nei dabartinio variklio;
 - (b) kilovatų skaičius, kuriuo dėl pagrindinio arba pagalbinio variklio keitimo arba modernizavimo sumažėjo žvejojimo pajėgumai, visam laikui išbraukiamas iš Sąjungos laivyno registro;
 - (c) valstybė narė fiziškai patikrina žvejojimo laivo variklio galią siekdama užtikrinti, kad ji neviršytų žvejojimo licencijoje nurodytos variklio galios.
- 4. Parama pagal šį straipsnį neteikiama, jeigu laivyno segmento, kuriam priklauso atitinkami laivai, žvejojimo pajėgumų ir žvejojimo galimybių pusiausvyros vertinimas, pateiktas paskutinėje ataskaitoje, nurodytoje Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje, buvo parengtas ne pagal tame reglamente nurodytose bendrosiose gairėse nustatytus biologinius, ekonominius ir laivo naudojimo rodiklius.

3 SKIRSNIS

KONKREČIOS PARAMOS SRITYS

17 straipsnis

Žvejojimo ir žvejojimo laivynų valdymas

- 1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiami žvejojimo ir žvejojimo laivynų valdymo veiksmai.
- 2. Jeigu 1 dalyje nurodyta parama suteikiama kaip kompensacija, kai žvejojimo veikla nutraukiama visam laikui, laikomasi šių sąlygų:
 - (a) veiklos nutraukimas numatomas kaip Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 4 dalyje nurodyto veiksmų plano priemonė;
 - (b) veikla nutraukiama atiduodant žvejojimo laivą į metalo laužą arba nutraukiant jo eksploatavimą ir modifikuojant taip, kad jį būtų galima naudoti kitais su versline žvejojimu nesusijusiais tikslais, laikantis BŽP ir daugiamečių planų tikslų;
 - (c) žvejojimo laivas yra įregistruotas kaip naudojamas ir paskutinius trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais pateikta paraiška gauti paramą, ne mažiau kaip 120 dienų per metus jis vykdė žvejojimo veiklą jūroje;
 - (d) lygiavertis žvejojimo pajėgumas visam laikui išbraukiamas iš Sąjungos žvejojimo laivyno registro, žvejojimo licencijos ir leidimai visam laikui panaikinami, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 5 ir 6 dalyse, ir
 - (e) paramos gavėjui draudžiama registruoti bet kokią žvejojimo laivą penkerius metus po paramos gavimo.
- 3. 2 dalyje minima žvejojimo veiklos nutraukimo visam laikui parama įgyvendinama skiriant su sąnaudomis nesusijusį finansavimą, kaip numatyta Reglamento (ES)

Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 46 straipsnio a punkte ir 89 straipsnyje, ir grindžiama:

- (a) sąlygų įvykdymu, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 46 straipsnio a punkto i papunktyje, ir
- (b) rezultatų pasiekimu, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 46 straipsnio a punkto ii papunktyje.

Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos a punkte nurodytos sąlygos, susijusios su Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 7 straipsnyje nurodytų išsaugojimo priemonių įgyvendinimu.

- 4. Parama pagal 2 dalį neteikiama, jeigu laivyno segmento, kuriam priklauso atitinkami laivai, žvejybos pajėgumų ir žvejybos galimybių pusiausvyros vertinimas, pateiktas paskutinėje ataskaitoje, nurodytoje Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 dalyje, buvo parengtas ne pagal tame reglamente minimose bendrosiose gairėse nustatytus biologinius, ekonominius ir laivo naudojimo rodiklius.

18 straipsnis

Neeilinis žvejybos veiklos nutraukimas

- 1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiama kompensacija už neeilinį žvejybos veiklos nutraukimą dėl:
 - (a) išsaugojimo priemonių, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 7 straipsnio 1 dalies a, b, c ir j punktuose, arba lygiaverčių regioninių žvejybos valdymo organizacijų priimtų išsaugojimo priemonių, jie jos taikomos Sąjungai;
 - (b) Komisijos priemonių, taikomų, kai kyla didelė grėsmė jūrų biologiniams ištekliams, kai nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 12 straipsnyje;
 - (c) nenugalimos jėgos aplinkybių sąlygotos tausios žvejybos partnerystės susitarimo arba jo protokolo taikymo pertraukos; arba
 - (d) gaivalinių nelaimių ar ekologinių įvykių, kuriuos oficialiai pripažino atitinkamos valstybės narės kompetentingos institucijos.
- 2. 1 dalyje nurodyta parama gali būti teikiama tik jei:
 - (a) atitinkamo laivo komercinė veikla yra sustabdyta bent 90 dienų iš eilės ir
 - (b) ekonominiai nuostoliai dėl veiklos nutraukimo siekia daugiau kaip 30 proc. atitinkamos įmonės metinės apyvartos, apskaičiuotos remiantis vidutine tos įmonės apyvarta per pastaruosius trejus kalendorinius metus.
- 3. 1 dalyje nurodyta parama skiriama tik:
 - (a) žvejybos laivų, kurie įregistruoti kaip naudojami ir kurie per paskutinius trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais pateikta paraiška gauti paramą, ne mažiau kaip 120 dienų per metus vykdė žvejybos veiklą jūroje, savininkams arba
 - (b) žvejams, kurie per paskutinius trejus kalendorinius metus, einančius prieš metus, kuriais pateikta paraiška gauti paramą, ne mažiau kaip 120 dienų per metus dirbo jūroje Sąjungos žvejybos laive, kurio veikla nutraukiama neeilinėmis aplinkybėmis.

Šioje dalyje nurodytas dienų jūroje skaičius netaikomas ungurių žvejybos atveju.

4. 1 dalyje nurodyta parama gali būti skiriama ne ilgesnį kaip šešių mėnesių laikotarpį vienam laivui 2021–2027 m. laikotarpiu.
5. Visa atitinkamų laivų ir žvejų vykdoma žvejybos veikla faktiškai sustabdoma per atitinkamą veiklos nutraukimo laikotarpį. Kompetentinga institucija įsitikina, kad atitinkamas laivas nutraukė visą žvejybos veiklą per atitinkamą neeilinio veiklos nutraukimo laikotarpį ir kad nėra skiriama pernelyg didelė kompensacija, jeigu laivas naudojamas kitais tikslais.

19 straipsnis

Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas

1. EJŖŽF parama gali būti teikiama Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemai kurti ir įgyvendinti, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau nurodyta Tarybos reglamente (EB) Nr. 1224/2009.
2. Nukrypstant nuo 13 straipsnio j punkto, 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali apimti:
 - (a) būtinų privalomų laivo buvimo vietos nustatymo ir elektroninio duomenų perdavimo sistemų, naudojamų kontrolės tikslais, sudedamųjų dalių pirkimą ir įrengimą laivuose – tik mažos apimtys priekrantės žvejybos laivų atveju;
 - (b) būtinų privalomų nuotolinio elektroninio stebėjimo sistemų, naudojamų kontroliuojant Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 15 straipsnyje nurodyto įpareigojimo iškrauti laimikį įgyvendinimą, sudedamųjų dalių pirkimą ir įrengimą laivuose;
 - (c) privalomų nuolatinio varomojo variklio galios matavimo ir įrašymo prietaisų pirkimą ir įrengimą laivuose.
3. 1 dalyje nurodyta parama taip pat galima prisidėti prie 28 straipsnyje nurodyto jūrų stebėjimo ir 29 straipsnyje nurodyto Europos pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimo vykdant pakrantės apsaugos funkcijas.
4. Nukrypstant nuo 2 straipsnio, 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali būti skiriama ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

20 straipsnis

Žuvininkystės valdymo ir mokslo reikmėms skirtų duomenų rinkimas ir tvarkymas

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamas žuvininkystės valdymo ir mokslo reikmėms skirtų duomenų rinkimas, valdymas ir naudojimas, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 25 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 27 straipsnyje ir konkrečiau nurodyta Reglamente (ES) Nr. 2017/1004, remiantis Reglamento (ES) Nr. 2017/1004 6 straipsnyje nurodytais nacionaliniais darbo planais.
2. Nukrypstant nuo 2 straipsnio, 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali būti skiriama ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.
3. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl 1 dalyje nurodytų nacionalinių darbo planų pateikimo procedūrų, formato ir tvarkaraščių. Tie

įgyvendinimo aktai priimami laikantis 53 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

4. Komisija ne vėliau kaip metų, einančių prieš metus, nuo kurių turi būti pradėtas taikyti darbo planas, gruodžio 31 d. priima įgyvendinimo aktus, kuriais patvirtinami arba iš dalies keičiami darbo planai, nurodyti 1 dalyje.

21 straipsnis

Su žvejybos ir akvakultūros produktais susijusių papildomų išlaidų atokiausiuose regionuose kompensavimas

1. EJRŽF gali remti papildomų išlaidų, kurias patiria tam tikrų žvejybos ir akvakultūros produktų žvejyba, auginimu, perdirbimu ir prekyba užsiimantys atokiausių regionų, nurodytų 6 straipsnio 2 dalyje, paramos gavėjai.
2. Taikydama 7 dalyje nustatytus kriterijus kiekviena atitinkama valstybė narė 1 dalyje nurodytiems regionams nustato žvejybos ir akvakultūros produktų, už kuriuos galima gauti kompensaciją, sąrašą ir nurodo, už kokį tų produktų kiekį skiriama kompensacija.
3. Sudarydamos 2 dalyje nurodytą sąrašą ir nustatydamos kiekius valstybės narės atsižvelgia į visus susijusius veiksnius, pirmiausia į poreikį užtikrinti, kad kompensacija būtų suderinama su BŽP taisyklėmis.
4. Kompensacija neskiriama šiems žvejybos ir akvakultūros produktams:
 - (a) sužvejotiems trečiųjų šalių laivų, išskyrus žvejybos laivus, plaukiojančius su Venesuelos vėliava ir vykdančius veiklą Sąjungos vandenyse, kaip numatyta Tarybos sprendime (ES) 2015/1565³¹;
 - (b) sužvejotiems Sąjungos žvejybos laivų, kurie nėra registruoti kurio nors iš 1 dalyje nurodytų regionų uoste;
 - (c) importuotiems iš trečiųjų šalių.
5. 4 dalies b punktas netaikomas, jei atitinkamo atokiausio regiono perdirbimo pramonės esami pajėgumai viršija tiekiamos žaliavos kiekį.
6. Skiriant kompensaciją paramos gavėjams, vykdančiams 1 dalyje nurodytą veiklą atokiausiuose regionuose arba turintiems tų regionų uoste užregistruotą laivą, siekiant išvengti pernelyg didelio kompensavimo, atsižvelgiama į:
 - (a) papildomas su kiekvienu žvejybos ar akvakultūros produktu arba produktų kategorija susijusias išlaidas, patirtas dėl atitinkamiems regionams būdingų sunkumų, ir
 - (b) bet kokios rūšies viešąją intervenciją, turinčią poveikį papildomų išlaidų dydžiui.

³¹ 2015 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas 2015/1565 dėl Deklaracijos dėl žvejybos galimybių ES vandenyse suteikimo su Venesuelos Bolivaro Respublikos vėliava plaukiojantiems žvejybos laivams prie Prancūzijos Gvianos priekrantės vandenų esančioje išskirtinėje ekonominėje zonoje patvirtinimo Europos Sąjungos vardu (OL L 244, 2015 9 14, p. 55).

7. Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi papildomų išlaidų, patirtų dėl atitinkamiems regionams būdingų sunkumų, apskaičiavimo kriterijai.

22 straipsnis

Jūrų ir pakrantės biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiami jūrų ir pakrantės, taip pat vidaus vandenų, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo veiksmai.
2. 1 dalyje nurodyta parama gali apimti:
 - (a) kompensaciją žvejams, kad jie surinktų iš jūros pamestus žvejybos įrankius ir šiukšles;
 - (b) investicijas į uostus, kad juose būtų įrengtos tinkama pamestų žvejybos įrankių ir šiukšlių priėmimo infrastruktūra;
 - (c) veiksmus, kuriais siekiama pasiekti arba išlaikyti gerą jūrų aplinkos būklę, kaip nurodyta Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 1 dalyje;
 - (d) erdvės apsaugos priemonių įgyvendinimą pagal Direktyvos 2008/56/EB 13 straipsnio 4 dalį;
 - (e) „Natura 2000“ teritorijų valdymą, atkūrimą ir stebėseną pagal Direktyvos 92/43/EEB 8 straipsnyje numatytas prioritетines veiksmų programas;
 - (f) rūšių apsaugą pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB, laikantis Direktyvos 92/43/EEB 8 straipsnyje numatytų prioritетinių veiksmų programų.

III SKYRIUS

2 prioritetas. Indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir tvarios akvakultūros ir rinkų priemonėmis

23 straipsnis

Akvakultūra

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamas Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 34 straipsnio 1 dalyje numatytas darnios akvakultūros skatinimas. Jomis taip pat turėtų būti galima skatinti gyvūnų sveikatą ir gerovę akvakultūros sektoriuje, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 2016/429³² ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 652/2014³³;

³² 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai (Gyvūnų sveikatos teisės aktas) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

³³ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 98/56/EB, 2000/29/EB ir 2008/90/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 882/2004 ir (EB) Nr. 396/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ir Europos

2. 1 dalyje nurodyta parama turi būti suderinama su akvakultūros veiklos plėtojimo daugiamečiais nacionaliniais strateginiais planais, nurodytais Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 34 straipsnio 2 dalyje.
3. Gamybinės investicijos į akvakultūrą pagal šį straipsnį gali būti remiamos tik Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 52 straipsnyje numatytais finansinėmis priemonėmis ir pagal „InvestEU“ programą, kaip numatyta to reglamento 10 straipsnyje.

24 straipsnis

Žvejybos ir akvakultūros produktų tiekimas rinkai

EJRŽF parama gali būti teikiama bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo tikslams įgyvendinti, numatyti Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 35 straipsnyje ir konkrečiau nurodyti Reglamente (EB) Nr. 1379/2013. Ja taip pat galima remti veiksmus, kuriais skatinamas žvejybos ir akvakultūros produktų pardavimas, kokybė ir pridėtinė vertė.

25 straipsnis

Žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimas

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamos investicijos į žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimą. Tokia parama teikiama siekiant padėti įgyvendinti bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo tikslus, numatytus Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 35 straipsnyje ir konkrečiau nurodytus Reglamente (EB) Nr. 1379/2013.
2. Parama pagal šį straipsnį teikiama tik Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 52 straipsnyje numatytais finansinėmis priemonėmis ir pagal „InvestEU“ programą, kaip numatyta to reglamento 10 straipsnyje.

IV SKYRIUS

3 prioritetas. Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas

26 straipsnis

Bendruomenės inicijuota vietos plėtra

1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiamas darnus vietos ekonomikos ir bendruomenių vystymasis užtikrinant bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 25 straipsnyje.
2. EJŖŽF paramos tikslais Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 26 straipsnyje nurodytomis bendruomenės inicijuotos vietos

Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir panaikinami Tarybos sprendimai 66/399/EEB, 76/894/EEB ir 2009/470/EB (OL L 189, 2014 6 27, p. 1).

plėtos strategijomis užtikrinama, kad vietos bendruomenės geriau išnaudotų tvarios mėlynosios ekonomikos siūlomas galimybes ir iš jų pasipelnytų pasitelkdamos aplinkos, kultūros, socialinius ir žmogiškuosius išteklius ir juos stiprindamos.

27 straipsnis

Jūrų pažinimas

EJRŽF lėšomis gali būti remiamas duomenų rinkimas, valdymas ir naudojimas žinioms apie jūros aplinkos būklę pagerinti, siekiant:

- (a) įvykdyti stebėsenos ir teritorijų nustatymo ir valdymo reikalavimus pagal Direktyvą 92/43/EEB ir Direktyvą 2009/147/EB;
- (b) remti jūrinių teritorijų planavimą, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/89/ES³⁴;
- (c) gerinti duomenų kokybę ir dalytis jais per Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklą (EMODnet).

V SKYRIUS

4 prioritetas. Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas

28 straipsnis

Jūrų stebėjimas

- 1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiami veiksmai, kuriais prisidedama prie bendros dalijimosi informacija aplinkos tikslų siekimo.
- 2. Nukrypstant nuo 2 straipsnio, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali būti skiriama ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

29 straipsnis

Pakrančių apsaugos tarnybų bendradarbiavimas

- 1. EJŖŽF lėšomis gali būti remiami nacionalinių institucijų vykdomi veiksmai, kuriais prisidedama prie Europos bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas, kaip nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2016/1624³⁵ 53

³⁴ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema (OL L 257, 2014 8 28, p. 135).

³⁵ 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).

straipsnyje, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2016/1625³⁶ 2b straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2016/1626³⁷ 7a straipsnyje.

2. 1 dalyje nurodytų veiksmų parama taip pat gali būti prisidedama prie Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemos sukūrimo ir įgyvendinimo 19 straipsnyje nustatytais sąlygomis.
3. Nukrypstant nuo 2 straipsnio, 1 dalyje nurodyta parama taip pat gali būti skiriama ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams.

VI SKYRIUS

Įgyvendinimo pagal pasidalijamojo valdymo principą taisyklės

1 SKIRSNIS

EJRŽF PARAMA

30 straipsnis

Papildomų išlaidų arba negautų pajamų apskaičiavimas

Parama, skiriama remiantis papildomomis išlaidomis arba negautomis pajamomis, suteikiama bet koku Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 46 straipsnio a, c, d, ir e punktuose nurodytu pavidalu.

31 straipsnis

Bendro finansavimo normų nustatymas

Kiekvienos paramos srities didžiausia EJRF bendro finansavimo norma nustatoma II priede.

32 straipsnis

Viešosios pagalbos intensyvumas

1. Valstybės narės taiko didžiausią viešosios pagalbos intensyvumo normą, kuri yra 50 proc. visų tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, konkrečios didžiausios pagalbos intensyvumo normos, susijusios su tam tikromis paramos sritimis ir tam tikrų rūšių veiksmis, nustatomos III priede.

³⁶ 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1625, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1406/2002, įsteigiantis Europos jūrų saugumo agentūrą (OL L 251, 2016 9 16, p. 77).

³⁷ 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1626, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 768/2005, įsteigiantis Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūrą (OL L 251, 2016 9 16, p. 80).

3. Jeigu vienas veiksmas priskirtinas prie kelių III priedo 2–16 eilučių, taikoma didžiausia pagalbos intensyvumo norma.
4. Jeigu vienas veiksmas priskirtinas prie vienos ar kelių III priedo 2–16 eilučių ir kartu prie to priedo 1 eilutės, taikoma 1 eilutėje nurodyta didžiausia pagalbos intensyvumo norma.

2 SKIRSNIS

FINANSŲ VALDYMAS

33 straipsnis

Mokėjimo termino pertraukimas

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 90 straipsnio 4 dalį Komisija gali pertraukti visų mokėjimų arba jų dalies mokėjimo terminą, jeigu esama duomenų, kad valstybė narė nesilaiko pagal BŽP taikytinų taisyklių ir jeigu dėl to gali būti padarytas poveikis mokėjimo paraiškoje nurodytoms išlaidoms, kurioms prašoma tarpinio mokėjimo.
2. Prieš pertraukdama mokėjimo terminą pagal 1 dalį Komisija praneša suinteresuotajai valstybei narei apie taisyklių nesilaikymo įrodymus ir suteikia jai galimybę per pagrįstą laikotarpį pateikti savo pastabas.
3. 1 dalyje nurodytas mokėjimo termino pertraukimas turi būti proporcingas atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą.
4. Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose apibrėžiami 1 dalyje nurodyto taisyklių nesilaikymo atvejai.

34 straipsnis

Mokėjimų sustabdymas

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 91 straipsnio 3 dalį Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais sustabdomi visi programos tarpiniai mokėjimai arba jų dalis, jeigu valstybė narė smarkiai nesilaiko pagal BŽP taikytinų taisyklių ir dėl to gali būti padarytas poveikis mokėjimo paraiškoje nurodytoms išlaidoms, kurioms prašoma tarpinio mokėjimo.
2. Prieš sustabdydama mokėjimus, kaip nurodyta 1 dalyje, Komisija praneša valstybei narei, kad, Komisijos nuomone, esama sunkaus pagal BŽP taikytinų taisyklių nesilaikymo atvejo, ir suteikia jai galimybę per pagrįstą laiką pateikti savo pastabas.
3. 1 dalyje nurodytas sustabdymas turi būti proporcingas atsižvelgiant į sunkaus taisyklių nesilaikymo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą.
4. Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriuose apibrėžiami 1 dalyje nurodyto sunkaus taisyklių nesilaikymo atvejai.

35 straipsnis

Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 97 straipsnio 4 dalį valstybės narės taiko finansines pataisas, jeigu nesilaikoma šio reglamento 12 straipsnio 2 dalyje nustatytų įpareigojimų.
2. 1 dalyje nurodytų finansinių pataisų atvejais valstybės narės nustato pataisos sumos dydį, kuris turi būti proporcingas paramos gavėjo padaryto pažeidimo arba veikos pobūdžiui, sunkumui, trukmei bei pasikartojimui ir EJŖŽF įnašo į paramos gavėjo ekonominę veiklą svarbai.

36 straipsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 98 straipsnio 5 dalį Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato finansines pataisas atšaukdama visą Sąjungos įnašą į programą arba jo dalį, jei, atlikusi būtiną nagrinėjimą, padaro išvadą, kad:
 - (a) mokėjimo paraiškoje nurodytoms išlaidoms padarė poveikį atvejai, kai paramos gavėjas nevykdė 12 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų, o valstybė narė iki šioje dalyje numatytos taisomosios procedūros pradžios neištaisė padėties;
 - (b) mokėjimo paraiškoje nurodytoms išlaidoms padarė poveikį sunkūs atvejai, kai valstybės narės nesilaikė BŽP taisyklių ir dėl to pagal 34 straipsnį sustabdyti mokėjimai, o atitinkama valstybė narė vis dar negali įrodyti, jog ėmėsi būtinų taisomųjų veiksmų, kad užtikrintų taikomų taisyklių laikymąsi ir jų vykdymo užtikrinimą ateityje.
2. Komisija nustato pataisos sumą atsižvelgdama į sunkaus atvejo, kai valstybė narė arba paramos gavėjas nesilaiko BŽP taisyklių, pobūdį, sunkumą, trukmę bei pasikartojimą ir EJŖŽF įnašo į atitinkamo paramos gavėjo ekonominę veiklą svarbą.
3. Kai neįmanoma tiksliai skaičiais įvertinti išlaidų sumos, susijusios su atveju, kai valstybė narė nesilaiko BŽP taisyklių, Komisija taiko fiksuoto dydžio arba ekstrapoliuotą finansinę pataisą pagal 4 dalį.
4. Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi taikytinos finansinės pataisos dydžio nustatymo kriterijai ir fiksuoto dydžio ar ekstrapoliuotų finansinių pataisų taikymo kriterijai.

3 SKIRSNIS

STEBĖSENA IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

37 straipsnis

Stebėsenos ir vertinimo sistema

1. Rodikliai, kuriais grindžiama EJŖŽF įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 4 straipsnyje nustatytų prioritetų, ataskaita, pateikti I priede.
2. Siekiant užtikrinti veiksmingą EJŖŽF prioritetų įgyvendinimo pažangos vertinimą, Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas I priedas, siekiant peržiūrėti arba papildyti rodiklius, jei manoma, kad tai būtina, ir šis reglamentas papildomas nuostatomis dėl stebėsenos ir vertinimo sistemos sukūrimo.

38 straipsnis

Metinė veiklos rezultatų ataskaita

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 36 straipsnio 6 dalį ne vėliau nei likus vienam mėnesiui iki metinės peržiūros posėdžio kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai metinę veiklos rezultatų ataskaitą. Pirmoji ataskaita teikiama 2023 m., o paskutinioji – 2029 m.
2. 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje apibūdinama programos įgyvendinimo ir Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 12 straipsnyje nurodytų orientyrų ir tikslų siekimo pažanga. Joje taip pat aprašomi visi sunkumai, kurie daro poveikį programos veiklos rezultatams, ir priemonės, kurių imamasi tiems sunkumams įveikti.
3. 1 dalyje nurodyta ataskaita vertinama metinės peržiūros posėdyje pagal Reglamento (ES) Nr. [reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos] 36 straipsnį.
4. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato 1 dalyje nurodytos ataskaitos pateikimo taisykles. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 53 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

III ANTRAŠTINĖ DALIS. PAGAL TIESIOGINIO IR NETIESIOGINIO VALDYMO PRINCIPĄ SKIRIAMA PARAMA

39 straipsnis

Geografinė taikymo sritis

Nukrypstant nuo 2 straipsnio, ši antraštinė dalis taip pat gali būti taikoma ne Sąjungos teritorijoje vykdomiems veiksams, išskyrus techninę pagalbą.

I SKYRIUS

1 prioritetas. Darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas

40 straipsnis

BŽP įgyvendinimas

EJRŽF lėšomis remiamas BŽP įgyvendinimas:

- (a) teikiant mokslines rekomendacijas ir žinias siekiant skatinti pagrįstų ir veiksmingų žvejybos valdymo sprendimų priėmimą pagal BŽP, įskaitant ekspertų dalyvavimą mokslinių įstaigų veikloje;
- (b) kuriant ir įgyvendinant Sąjungos žuvininkystės kontrolės sistemą, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 36 straipsnyje ir konkrečiau nurodyta Reglamente (EB) Nr. 1224/2009;
- (c) veikiant patariamosioms taryboms, įsteigtoms pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 43 straipsnį, kurių tikslas – būti BŽP dalimi ir ją remti;
- (d) skiriant savanoriškus įnašus į tarptautinių organizacijų veiklą žuvininkystės srityje, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 29 ir 30 straipsniuose.

41 straipsnis

Jūrų švaros ir geros būklės skatinimas

1. EJERŽF lėšomis remiamas jūrų švaros ir geros būklės skatinimas, be kita ko, imantis veiksmų, kuriais siekiama paremti Direktyvos 2008/56/EB įgyvendinimą, ir veiksmų, kuriais siekiama suderinamumo su geros aplinkos būklės siekiu pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 5 dalies j punktą, ir Europos strategijos dėl plastiko žiedinėje ekonomikoje įgyvendinimas.
2. 1 dalyje nurodyta parama atitinka Sąjungos aplinkos teisės aktus, visų pirma, tikslą pasiekti arba išlaikyti gerą aplinkos būklę, kaip nurodyta Direktyvos 2008/56/EB 1 straipsnio 1 dalyje.

II SKYRIUS

2 prioritetas. Indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir tvarios akvakultūros ir rinkų priemonėmis

42 straipsnis

Rinkos tyrimas

EJRŽF parama teikiama informacijos apie žvejybos ir akvakultūros produktų rinką rinkimui ir sklaidai, kuriuos vykdo Komisija pagal Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 42 straipsnį.

III SKYRIUS

3 prioritetas. Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas

43 straipsnis

Jūrų politika ir tvarios mėlynosios ekonomikos vystymasis

EJRŽF lėšomis remiamas jūrų politikos įgyvendinimas:

- (a) skatinant tvarią, klimato kaitos poveikiui atsparią mažo anglies dioksido kiekio technologijų mėlynąją ekonomiką;
- (b) skatinant integruotą jūrų politikos valdymą, be kita ko, jūrinių teritorijų planavimo, jūrų baseinų strategijų ir jūrų srities regioninio bendradarbiavimo priemonėmis;
- (c) aktyviau į tvarią mėlynąją ekonomiką perkeltant ir joje pritaikant mokslinius tyrimus, inovacijas ir technologijas, įskaitant Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklą (EMODnet);
- (d) gerinant jūrų srities įgūdžius, vandenynų klausimų išmanymą ir socialinių ekonominių duomenų apie tvarią mėlynąją ekonomiką mainus;
- (e) kuriant projektų programas ir naujoviškas finansavimo priemones.

IV SKYRIUS

4 prioritetas. Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir jūrų bei vandenynų saugos, saugumo, švaros ir tvaraus valdymo galimybių užtikrinimas

44 straipsnis

Jūrų saugumas ir stebėjimas

EJRŽF lėšomis remiamas jūrų saugumo ir stebėjimo skatinimas, be kita ko, dalijantis duomenimis, bendradarbiaujant pakrančių apsaugos tarnyboms ir agentūroms ir kovojant su nusikalstama ir neteisėta veikla jūroje.

45 straipsnis

Tarptautinis vandenynų valdymas

EJRŽF lėšomis remiamas tarptautinio vandenynų valdymo politikos įgyvendinimas:

- (a) savanoriškai skiriant įnašus vandenynų valdymo srityje veikiančioms tarptautinėms organizacijoms;
- (b) savanoriškai bendradarbiaujant su tarptautiniais forumais, organizacijomis, įstaigomis ir institucijomis ir koordinuojant su jais veiklą pagal Jungtinių Tautų Organizacijos jūrų teisės konvenciją, 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkę ir kitus svarbius tarptautinius susitarimus, sąlygas ir partnerystes;
- (c) įgyvendinant Sąjungos ir atitinkamų vandenynų srities subjektų partnerystes vandenynų klausimais;
- (d) įgyvendinant svarbius tarptautinius susitarimus, sąlygas ir priemones, kuriomis siekiama skatinti geresnį vandenynų valdymą ir kurti veiksmus, priemones ir praktiką bei kaupti žinias, kuriomis užtikrinama, kad vandenynai būtų saugūs, apsaugoti, švarūs ir tvariai valdomi;
- (e) įgyvendinant svarbius tarptautinius susitarimus, priemones ir praktiką, kuriais siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, nuo jos atgrasyti ir ją panaikinti;
- (f) vykdant tarptautinį bendradarbiavimą vandenynų mokslinių tyrimų ir duomenų srityje ir plėtojant šią sritį.

V SKYRIUS

Pagal tiesioginio ir netiesioginio valdymo principą skiriamos paramos įgyvendinimo taisyklės

46 straipsnis

Sąjungos finansavimo formos

1. EJRŽF finansavimas gali būti skiriamas bet kokiais Reglamente (ES) Nr. [Reglamente dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] nustatytomis formomis, visų pirma, vykdant viešuosius pirkimus pagal to reglamento VII antraštinę dalį ir skiriant dotacijas pagal to reglamento VIII antraštinę dalį. Finansavimas taip pat gali būti teikiamas finansinėmis priemonėmis, naudojant 47 straipsnyje nurodytas derinimo operacijas.
2. Dotacijos pasiūlymų vertinimą gali atlikti nepriklausomi ekspertai.

47 straipsnis

Derinimo operacijos

Su EJRŽF susijusios derinimo operacijos įgyvendinamos pagal Reglamentą (ES) Nr. [Reglamentą dėl „InvestEU“] ir Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] X antraštinę dalį.

48 straipsnis

Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis pagal III antraštinę dalį skiriamos paramos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams nuo paramos įgyvendinimo pradžios.
3. Įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po jos, Komisija rengia galutinę pagal III antraštinę dalį skiriamos paramos vertinimo ataskaitą.
4. Vertinimų išvadas ir savo pastabas Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui.

49 straipsnis

Auditai

Asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, atliktais Sąjungos įnašo naudojimo auditais grindžiamas bendras užtikrinimas pagal

Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 127 straipsnį.

50 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą, visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus, teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslinę informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su EJŖŽF ir jo veiksmis bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. EJŖŽF skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinės komunikacijos apie Sąjungos politinius prioritetus, susijusius su 4 straipsnyje nurodytais prioritetais.

51 straipsnis

Reikalavimus atitinkantys subjektai

1. Be Reglamento (ES) Nr. [Reglamento dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių] 197 straipsnyje nustatytų kriterijų, taikomi 2–3 dalyse nustatyti tinkamumo kriterijai.
2. Reikalavimus atitinka šie subjektai:
 - (a) teisės subjektai, įsisteigę valstybėje narėje arba darbo programoje nurodytoje trečiojoje šalyje 3 ir 4 dalyse nustatytomis sąlygomis;
 - (b) teisės subjektas, įsteigtas pagal Sąjungos teisę, ar tarptautinė organizacija.
3. Trečiojoje valstybėje įsisteigę teisės subjektai išimties tvarka atitinka dalyvavimo reikalavimus, jei to reikia tam tikro veiksmo tikslams pasiekti.
4. Trečiojoje valstybėje, kuri nėra asocijuotoji Programos valstybė, įsisteigę teisės subjektai iš esmės turėtų padengti savo dalyvavimo išlaidas.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS. PROCEDŪRINĖS NUOSTATOS

52 straipsnis

Igaliojimų delegavimas

1. Igaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 12, 17, 21, 33, 34, 36, 37 ir 55 straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus suteikiami iki 2027 m. gruodžio 31 d.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 12, 17, 21, 33, 34, 36, 37 ir 55 straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 12, 17, 21, 33, 34, 36, 37 arba 55 straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsimas dviem mėnesiais.

53 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011³⁸.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamentas (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

³⁸ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

V ANTRAŠTINĖ DALIS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

54 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (ES) Nr. 508/2014 panaikinamas nuo 2021 m. sausio 1 d.
2. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą.

55 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas perėjimui nuo Reglamentu (ES) Nr. 508/2014 nustatytos paramos sistemos prie šiuo reglamentu nustatomos sistemos, Komisijai pagal 52 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos sąlygos, kuriomis pagal Reglamentą (ES) Nr. 508/2014 Komisijos patvirtinta parama gali būti integruota į paramą, teikiamą pagal šį reglamentą.
2. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Reglamentą (ES) Nr. 508/2014, kuris toliau taikomas tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami.
3. Pagal Reglamentą (ES) Nr. 508/2014 pateiktos paraiškos lieka galioti.

56 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymo pradžios data

Šis reglamentas įsigalioja praėjus dvidešimt dienų po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

Finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.5. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.3. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

--

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys)

Bendra žuvininkystės politika (BŽP), jūrų politika ir tarptautinis vandenynų valdymas

1.3. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauja priemonė

☐ nauja priemonė, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus³⁹

☐ esamos priemonės galiojimo pratęsimu

☐ vienos ar daugiau priemonių sujungimu arba nukreipimu į kitą / naują priemonę

1.4. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.4.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradžios tvarkaraštį

Be to, Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos 42 straipsnyje numatyta, kad Sąjungos finansinė pagalba iš EJŖŽF turėtų būti skiriama tik jeigu laikomasi BŽP taisyklių. Todėl taikytinų BŽP taisyklių neatitinkančios paramos gavėjų paraiškos neturėtų būti priimanamos. Be to, Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus imtis veiksmų dėl valstybių narių, neatitinkančių BŽP taisyklių.
--

1.4.2. Sąjungos dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „pridėtinė Sąjungos dalyvavimo vertė“ – tai Sąjungos intervencijos vertė, papildomai gaunama be vertės, kurią antraip užtikrintų pačios valstybės narės.

Europos lygmens veiksmų pagrindas (ex ante)

BŽP yra išimtinai Sąjungos kompetencijai priklausanti sritis. Todėl Sąjungos kišimasis yra būtinas, nes pagal šią bendrą politiką nustatomi įpareigojimai valstybėms narėms. Finansinė parama siekiant padėti joms įgyvendinti tuos įsipareigojimus itin svarbi siekiant Sąjungos politikos tikslų, t. y. siekiant tausiai naudoti jūras ir vandenynus. Parama reikalinga tokiose srityse, kaip žvejybos laivynų pajėgumų pritaikymas, investicijos į sveikatą ir saugą laive, mokslo žinių kaupimas ir rekomendacijų rengimas žuvų išteklių būklės klausimais ir kontrolės priemonių ir patikrinimų jūroje ir uostuose gerinimas.

Tikėtina papildoma Sąjungos nauda (ex post)

Bendrasis būsimosios paramos žuvininkystės ir jūros politikai tikslas – padėti įgyvendinti BŽP tikslus ir sudaryti sąlygas tvarios mėlynosios ekonomikos augimui.

³⁹

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Darnios žuvininkystės užtikrinimas gali turėti socialinį poveikį pakrantės bendruomenėms trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu ir jį reikia sumažinti. Tai ypač svarbu nuo žuvininkystės priklausomoms pakrantės bendruomenėms, visų pirma, rajonuose, kuriuose žvejybos sektorius vis dar susiduria su didelėmis problemomis (kaip antai Viduržemio ir Juodosios jūrų regionuose), kur Sąjungos lygmens politika gali iš tikrųjų turėti pridėtinės vertės, atsižvelgiant ir į išimtinę Sąjungos kompetenciją žuvininkystės valdymo srityje.

Pačios Valstybės narės negali pakankamai išspręsti kylančių problemų. Sąjungos veiksmai yra patikimas stabilių augimą skatinančių investicijų šaltinis. Daugelis jūrų akvakultūros įmonių vykdo veiklą jūrų ekosistemose, kertančiose valstybių sienas, ir planuojant jūrų erdves reikia Sąjungos lygmeniu dėti koordinuotas planavimo pastangas. Kontrolė ir vykdymo užtikrinimas, duomenų rinkimas ir mokslinės rekomendacijos yra pagrindiniai veiksmingo BŽP įgyvendinimo elementai. Tokia veikla, koordinuojama ir bendrai finansuojama Sąjungos lygmeniu, padeda nemažai sutaupyti ir užtikrinti sąnaudų ir atitikties sinergiją palyginti su modeliu, pagal kurį tokia veiklą valstybės narės vykdytų savarankiškai.

Jūrų politika ir tvarios mėlynosios ekonomikos plėtra savaime yra tarpsektorinio ir tarpvalstybinio pobūdžio, pvz., rengiamos jūrų baseinų strategijos, aprėpiančios kelias valstybes nares ir tam tikras šalis partneres, siekiant veiksmingiau naudoti lėšas, taikyti taisykles ir užtikrinti įstaigų ir institucijų dalyvavimą bei sumažinti susiskaldymą ir veiksmų dubliavimąsi. Tikėtina, kad veiksmais Sąjungos lygmeniu bus užtikrinta aiški nauda palyginti su veiksmais, kurių imamasi tik valstybės narės arba regioniniu lygmeniu. Užtikrinant jūrų pažinimą kaupiami duomenys, su kuriais galima susipažinti visoje Sąjungoje (bendroje keitimosi informacija aplinkoje sukuriant bendrą Europos jūrų stebėjimo aplinką), o dalijantis (Sąjungos arba jūrų baseinų lygmeniu) agentūrų ir valstybių narių pakrančių apsaugos pajėgumais padidėja veiksmų jūroje veiksmingumas ir efektyvumas.

Jūrinių teritorijų planavimas yra būdas geriau koordinuoti bendrą Europos jūrų erdvę ir užtikrinti nuoseklumą tarpvalstybiniu mastu (Sąjungos viduje ir už jos ribų). Mėlynosios ekonomikos sektoriuose, kaip antai vandenynų energijos srityje, koordinuojant su moksliniais tyrimais susijusią veiklą paspartinama sektoriaus plėtra, pavyzdžiui, suformuojant kritinę masę investicijoms ir rinkos plėtrai. Skiriant finansavimą Sąjungos lygmeniu skatinamos inovacijos, dėl kurių Europos jūrų pramonė gali augti ir klestėti.

Atsižvelgiant į tarptautinius įsipareigojimus išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, įskaitant tikslus pagal 2030 m. darnaus vystymosi darbotvarkę, Sąjunga turi gerą galimybę formuoti tarptautinį vandenynų valdymą remdamasi savo patirtimi kuriant tvarų požiūrį į vandenynų valdymą, ypač įgyvendinant aplinkos apsaugos politiką (visų pirma, Jūrų strategijos pagrindų direktyvą), integruotą jūrų politiką (visų pirma, Jūrinių teritorijų planavimo direktyvą), reformuotą bendrą žuvininkystės politiką, veiksmus kovojant su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama (NNN) žvejyba, jūrų transporto politiką ir įvairias dvišales partnerystes ir daugiašalius susitarimus, kuriuos ji yra sudariusi.

Be to, Sąjungos jūrų saugumo strategijoje nustatyta, kad BKIA ir EFCA, EMSA ir FRONTEX bendradarbiavimas vykdamas Europos pasienio ir pakrančių apsaugos funkciją yra itin svarbus įgyvendinant šiuos tikslus.

Visose pirmiau nurodytose srityse sutelkus išteklius Europos lygmeniu galima pasiekti rezultatų, kurių vien nacionalinio lygmens finansavimu pasiekti nepavyks.

1.4.3. *Panašios patirties išvados*

- Beveik visi suinteresuotieji subjektai griežtai pareiškė, kad ateityje žuvininkystės ir jūrų politikai akivaizdžiai reikia ir toliau taikyti specialiai jai skirtą finansavimo priemonę, kad būtų ir toliau įgyvendinami BŽP tikslai ir išnaudojamos tvarios mėlynosios ekonomikos galimybės.
- Valstybės narės sutiko, kad fondo tikslais po 2020 m. turėtų būti remiamas aplinkosauginis, ekonominis ir socialinis tvarumas. Suinteresuotieji subjektai minėjo BŽP tikslų įgyvendinimą kaip būsimo fondo prioritetą.
- Po konsultacijų suinteresuotieji subjektai susitarė, kad vienas iš didžiausių 2014–2020 m. EJŖŽF trūkumų buvo lėtas įsisavinimas ir vėlyvas veiksmų programų įgyvendinimas iš esmės dėl vėlyvo teisės aktų sistemos patvirtinimo. Tai, kartu su pernelyg griežtais Sąjungos teisės aktais, aiškinimo griežtumu ir nelankstumu ir pernelyg dideliu dėmesiu tinkamumui finansuoti, o ne tikslų ir uždavinių pasiekimui, kelia valstybėms narėms problemų. Šiuo požiūriu dauguma suinteresuotųjų subjektų aiškiai pareiškė, kad reikia mažiau sudėtingų teisės aktų ir paprastesnės teisės aktų sistemos.
- Suinteresuotieji subjektai iš esmės sutaria, kad visais lygmenimis (ir Sąjungos, ir nacionaliniu) reikia užtikrinti didesnę EJŖŽF įgyvendinimo supaprastinimą siekiant užtikrinti tam tikrą stabilumo lygį. Tačiau nuomonės išsiskyrė dėl to, kaip rasti tinkamą didesnio dėmesio orientavimuisi į rezultatus ir paramos gavėjams ir administravimo institucijoms tenkančios administracinės naštos mažinimo pusiausvyrą kartu užtikrinant, kad lėšos būtų išleidžiamos tinkamai.
- Savo pastabose valstybės narės pažymėjo, kad stebėsenos ir vertinimo sistema atlieka esminį vaidmenį įrodant fondo veiksmingumą, nes iš jos gaunama informacijos apie su žuvininkystės ir tvarios mėlynosios ekonomikos sektorių plėtra susijusius priežastinius ryšius.
- Labai išskyrė ir nuomonės dėl paramos žvejybos laivynams: beveik lygiai pusė suinteresuotųjų subjektų buvo už laivynams skirtų priemonių tęsimą ir beveik pusė – prieš.
- Dėl akvakultūros sektoriaus visi suinteresuotieji subjektai sutarė, kad dar reikia dirbti ties administraciniu ir teisiniu supaprastinimu siekiant sumažinti licencijavimo procedūrų trukmę nesumažinant aukštų Sąjungos teisėje įtvirtintų aplinkosaugos, vartotojų apsaugos ir gyvūnų sveikatos standartų. Jie patvirtino, kad pagrindinė sektoriaus plėtos kliūtis tebėra administracinė našta ir pernelyg sudėtingi procedūriniai reikalavimai (ir dėl licencijų išdavimo, ir dėl galimybės gauti finansavimą). Be to, 11 valstybių narių grupė ryžtingai pritarė, kad dabartinė Sąjungos parama akvakultūrai būtų ir toliau skiriama iš būsimo fondo, visų pirma, gėlavandenei akvakultūrai.
- Dėl mažos apimties priekrantės žvejybos ir žvejybos atokiausiuose regionuose valstybės narės pritaria tam, kad būtų skiriama tikslingesnė ir labiau individualizuota parama ir kad toliau būtų taikomas didesnis paramos lygis ir išliktų palankesnio požiūrio galimybė vykdant išankstinį mokėjimą. Kai kurios valstybės narės mano, jog po 2020 m. mažos apimties priekrantės žvejybos įmonėms, įskaitant vidaus vandenų žvejybos įmones, reikėtų ir toliau taikyti lengvatinį finansinį režimą. Suinteresuotieji subjektai taip pat pripažino poreikį užtikrinti lankstumą atsižvelgiant į vietos ypatumus ir siekiant palengvinti senėjančios darbo jėgos kartų atsinaujinimą.

- Visos valstybės narės ir suinteresuotieji subjektai mano, kad pasidalijamojo valdymo žuvininkystės fondo lėšomis reikėtų ir toliau remti duomenų rinkimą, žvejybos kontrolę ir vykdymo užtikrinimą bei gamintojų organizacijas.
- Sąjungos veiksmų stiprinimą naudojant EJŖŽF kai kuriose jūrų politikos srityse (mokymo, jūrinių teritorijų planavimo, saugios laivybos ir jūrų stebėjimo, naujoviškų projektų finansavimo ir kt.) kai kurie suinteresuotieji asmenys vertina kaip turintį pridėtinės vertės Europai ir regionams. Atsižvelgiant į tai, kad mėlynoji ekonomika plėtojama labai sudėtingoje aplinkoje, reikėtų toliau užtikrinti įvairių priemonių papildomumą siekiant išvengti dubliavimosi ir susiskaldymo.
- Dauguma suinteresuotųjų subjektų taip pat pripažįsta svarbų vaidmenį, kurį pakrantės bendruomenėms atlieka bendruomenės inicijuota vietos plėtra (BIVP), kuria siekiama užtikrinti, kad būtų priimami vietos problemas atitinkantys vietos sprendimai, ir laiko ją vertinga galimybe žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams aktyviai dalyvauti vietos valdžios institucijų ir valdymo veikloje. Daugelis suinteresuotųjų subjektų norėtų, kad BIVP atliktų svarbesnį vaidmenį plėtojant tvarią mėlynąją ekonomiką vietos lygmeniu.

1.4.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Komisija priėmė pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo nustatomos bendrosios nuostatos, kad pagerintų koordinavimą ir suderintų pasidalijamojo valdymo fondų paramos įgyvendinimą siekiant pagrindinio tikslo nuosekliai supaprastinti politikos vykdymą. Bendrųjų nuostatų reglamentas (BNR) taikomas pasidalijamojo valdymo EJŖŽF daliai.

Fondais siekiama papildomų tikslų taikant tokį pat valdymo būdą. Taigi, Bendrųjų nuostatų reglamente nustatyti keli bendrieji tikslai ir bendrieji principai, kaip antai partnerystė ir daugiapakopis valdymas. Tame reglamente taip pat įtvirtinti bendri strateginio planavimo ir programavimo elementai, įskaitant nuostatas dėl partnerystės susitarimų, kurie turi būti sudaromi su kiekviena valstybe nare, ir apibūdinamas bendras požiūris į fondų orientavimą į veiklos rezultatus. Atitinkamai jame numatomos įgalinančios sąlygos, veiklos rezultatų peržiūra ir nuostatos dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo. Taip pat nustatomos bendrosios nuostatos, susijusios su tinkamumo finansuoti taisyklėmis, ir speciali finansinių priemonių, bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių „InvestEU“ ir finansų valdymo priemonių įgyvendinimo tvarka. Kai kurios nuostatos dėl valdymo ir kontrolės taip pat bendrai taikomos visiems fondams.

1.5. Trukmė ir finansinis poveikis

X trukmė ribota

- X pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2021 1 1 iki 2027 12 31
- ☐ finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM.

☐ trukmė neribota

- Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.6. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁴⁰

X Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos

- X padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- X vykdomųjų įstaigų.

X Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

X Netiesioginis valdymas, biudžeto įgyvendinimo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB arba Europos investicijų fondui;
- X įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.
- *Jeį nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

--

⁴⁰

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF) kartu su kitais pasidalijamojo valdymo fondais vykdys veiklą pagal bendrą Bendrųjų nuostatų reglamente (BNR) įtvirtintą struktūrą.

Jis bus įgyvendinamas daugiausia pagal pasidalijamojo ir tiesioginio valdymo principus ir išskirtiniais atvejais – netiesiogiai valdant Sąjungos įstaigoms. BNR taikomas tik pasidalijamojo valdymo EJRŽF daliai.

I. PASIDALIJAMASIS VALDYMAS

BNR nustatytos išsamios stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklės.

Be BNR įtvirtintos struktūros, EJRŽF bus grindžiamas per 2014–2020 m. programavimo laikotarpį sukurtos bendros stebėsenos ir vertinimo sistemos (CMES) pranašumais.

Per būsimą programavimo laikotarpį bendri politikos tikslai bus nustatyti BNR kartu su prioritetais ir konkrečiais tikslais kiekvieno fondo lygmeniu. Tie prioritetai ir tikslai bus įgyvendinami vykdant programas. Supaprastinta intervencijos logika, grindžiama dabartiniu modeliu ir sutelkianti daugiau dėmesio į dabartinį orientavimąsi į rezultatus, bus formuojama trim lygmenimis, fondų lygmeniu (visiems fondams bendri politikos tikslai), politikos srities lygmeniu (žuvininkystės ir jūrų politika) ir valstybės narėse vykdomų veiksmų lygmeniu. Pirmųjų dviejų lygmenų tikslai bus nustatyti. Vadovaujančioji institucija nustatys savo rezultatų rodiklių, susietų su konkrečiais ir bendraisiais tikslais, tikslines vertes.

Veiksmai bus valdomi valstybės narės lygmeniu. Kiekvienas veiksmas bus susietas su paramos sritimi (parama įmonėms, inovacijoms, aplinkai ir kt.), kuriai bus nustatytas konkretus rezultato rodiklis. Taip Komisija ir valstybės narės galės teikti ataskaitas dėl daugelio svarbių aspektų (indėlio siekiant bendrųjų Sąjungos tikslų, EJRŽF prioritetų, veiksmo rūšies, veiksmų biudžeto dydžio ir kt.).

Pasitelkiant turimą platformą „Infosys“ bus pranešama apie tikslus, susijusius su keliais rezultatų rodikliais ir kai kurie iš jų bus naudojami kaip pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai. Valstybės narės elektroninėmis priemonėmis teiks kiekybinius duomenis (visų pirma, apie produkto ir rezultato rodiklius) šešis kartus per metus (o ne vieną kartą metinėje ataskaitoje).

Kiekviena valstybė narė turės rengti konkrečiai su EJRŽF susijusią metinę veiklos rezultatų ataskaitą apie orientyrų ir tikslų pasiekimą.

II. TIESIOGINIS VALDYMAS

Priimdama įgyvendinimo aktus Komisija tvirtina metines darbo programas, susijusias su tiesioginio valdymo veiksmų įgyvendinimu.

Vertinimai atliekami pakankamai iš anksto, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus. Tarpinis programos vertinimas bus atliekamas surinkus pakankamai informacijos apie programos įgyvendinimą.

Įgyvendinimo laikotarpio pabaigoje rengiama galutinė vertinimo ataskaita apie tiesioginio valdymo EJRŽF rezultatus ir ilgalaikį poveikį.

III. NETIESIOGINIS VALDYMAS

Išimties tvarka EJŖŽF gali būti prisidedama prie Europos žuvininkystės kontrolės agentūros ir Europos jūrų saugumo agentūros veiklos skiriant dotacijas, kad atitinkamos agentūros galėtų įgyvendinti paramą jūrų stebėjimo ir saugumo srityje.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. *Siūlomų valdymo būdo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo sąlygų ir kontrolės strategijos pagrindimas*

- pasidalijamasis valdymas

Kontrolės mechanizmas

Kiekvienai programai valstybės narės paskiria vadovaujančiąją instituciją ir audito instituciją, taip pat gali paskirti vieną ar daugiau tarpinių įstaigų, kurios atlieka tam tikras užduotis jų atsakomybės srityje. Be to, valstybės narės nustato apskaitos funkciją, kurią gali patikėti vadovaujančiajai institucijai arba kitai įstaigai.

Vadovaujančioji institucija atsako už programos įgyvendinimo priežiūrą. Tokią priežiūrą sudaro, visų pirma, veiksmų atranka, valdymo patikrinimo vykdymas, pagalba stebėsenos komitetui jo darbe, tarpinių įstaigų priežiūra ir svarbių duomenų registravimas ir saugojimas elektroninio ryšio sistemoje.

Apskaitos funkciją atliekantys asmenys atsako už mokėjimo paraiškų rengimą ir pateikimą Komisijai ir visų apskaitos ataskaitų rengimą ir saugojimą elektroninio ryšio sistemoje.

Audito institucija atsako už sistemų audito ir veiksmų audito vykdymą, kad galėtų pateikti Komisijai nepriklausomą patikinimą, jog valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai, o Komisijai pateiktose sąskaitose nurodytos išlaidos yra teisėtos ir tvarkingos. Tam ji turės parengti rizikos vertinimu grindžiamą audito strategiją atsižvelgdama į valdymo ir kontrolės sistemos aprašymą. Jis rengs ir teiks Komisijai metinę audito nuomonę apie sąskaitų išsamumą, teisingumą ir tikslumą, į sąskaitas įtrauktų išlaidų teisėtumą ir tvarkingumą ir valdymo ir kontrolės sistemą ir pagrindinę metinę kontrolės ataskaitą.

Mokėjimo nutraukimas ir sustabdymas

Atsakingas įgaliojimus suteikiantis pareigūnas gali nutraukti mokėjimo terminą pagal tarpinio mokėjimo prašymą, jeigu esama duomenų, kad valstybė narė nesilaiko pagal BŽP taikytinų taisyklių. Sunkesnių valstybių narių įsipareigojimų pažeidimų atveju mokėjimai sustabdomi, kol suinteresuotosios valstybės narės neįrodys, kad ėmėsi visų tinkamų taisomųjų veiksmų. Ypatingais atvejais Sąjungos įnašas į programą gali būti atšauktas.

Finansinės pataisos

Nors valstybė narė pirmiausia pati turi nustatyti ir ištaisyti pažeidimus ir pritaikyti finansines pataisas, teisę taikyti pataisas turi ir Komisija. Ji turėtų atsižvelgti į bet kokio pažeidimo pobūdį bei sunkumą ir įvertinti trūkumų finansinį poveikį.

Komisijos auditai

Įgyvendinimo laikotarpiu DG MARE *ex post* audito sektorius atlieka sistemų auditus su esminiais patikrinimais, kad įsitikintų veiksmingo sistemų veikimo užtikrinimu, ir reikalauja valstybių narių pataisyti bet kokius nustatytus sistemos trūkumus ir netinkamas išlaidas. Kad būtų tikra dėl reikalavimų laikymosi, Komisija naudoja

nuosavų auditų ir nacionalinės audito institucijos rezultatais. Auditai parenkami remiantis rizikos vertinimu.

- tiesioginis valdymas

Šiuo metu EJRŽF daugiausia tiesiogiai valdo EASME, kuriai ta užduotis pavesta. Per kitą programavimo laikotarpį numatoma deleguoti ir kitą tiesioginio valdymo veiklą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą finansinės ir valdymo rizikos mažinimą į programavimo ir planavimo, tikrinimo, vykdymo ir stebėsenos, valdymo ir ataskaitų teikimo procesus įtrauktos įvairios prevencinės, tiriamosios ir taisomosios kontrolės priemonės. Visos išlaidos prieš patvirtinant tikrinamos, kad būtų užtikrintas taikomų teisės aktų laikymasis ir siūlomų išlaidų tinkamumas finansuoti.

- (1) Visas išlaidų deklaracijas vykdomosios tarnybos tikrina pagal Komisijos finansavimo sprendimą ir atitinkamą programą, nustatydamos jų tinkamumą finansuoti ir nuoseklumą.
- (2) Prieš įsipareigojimų ar mokėjimų patvirtinimą atliekama atliktų sandorių *ex ante* patikra, grindžiama kartu perduotų duomenų patikrinimais ir mokėjimo įrodymais, kad būtų užtikrintas kompensavimo prašymų tinkamumas.
- (3) Siekdama užkirsti kelią pažeidimams, Komisija atlieka stebėsenos misijas patikrų vietoje pavidalu, kad patikrintų, kaip iš tiesų įgyvendinamos programos ir išlaidų tinkamumą kompensuoti prieš išmokėjimą.
- (4) Be finansinių sandorių *ex ante* kontrolės priemonių, vykdomas 100 proc. su viešaisiais pirkimais ir dotacijomis susijusių dokumentų ir procedūrų *ex ante* patikrinimas.

2.2.2. *Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą (-as) vidaus kontrolės sistemą (-as)*

2.2.3. *Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės sąnaudų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)*

Pasidalijamasis valdymas

Kontrolės priemonės įgyvendinamos ir Komisijos, ir valstybių narių lygmenimis. Tos kontrolės priemonės apibrėžtos BNR.

MARE GD kiekybiškai įvertina kontrolės priemonėms įgyvendinti būtinų išteklių sąnaudas ir, kiek įmanoma, jų naudą atsižvelgdamas į klaidų ir pažeidimų, kuriems tokiomis priemonėmis pavyko užkirsti kelią, nustatyti ir ištaisyti, skaičių.

Išlaidos susijusios su bendrosiomis metinėmis Komisijos išlaidomis. Jos susijusios su Komisijos atliekamu valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemų vertinimu (įskaitant Komisijos *ex post* auditus) ir su Komisijos personalu, vykdančiu kontrolės priemones įvairiuose projektavimo, įgyvendinimo ir stebėsenos etapuose, susijusiomis išlaidomis, taip pat su Komisijos atliekamais reguliariai teikiamų išlaidų deklaracijų (finansinių procedūrų) *ex ante* patikrinimais. 2014–2020 m. tokios išlaidos apima Komisijos atliekamus paskyrimo proceso patikrinimus (vertinant atrinktus nacionalinius paskyrimus).

Nauda iš dalies susijusi su Komisijos prašymu valstybių narių pritaikytomis pataisomis atlikus audito darbą. Atsižvelgiant į tai, reikia pažymėti, kad finansinės pataisos savaime nėra tikslas. Pataisų skaičius mažėjimą kasmet lemtų ne tik

kontrolės priemonių kokybė ir (arba) skaičius, jis galėtų byloti ir apie patikimo programos finansų valdymo pagerėjimą valstybėse narėse. Be to, esama naudos, kurios negalima įvertinti kiekybiškai ir kurią lemia įvairiuose kontrolės etapuose taikomos kontrolės priemonės (visų pirma, vykstant derybų dėl programos procedūroms, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansuojamomis programomis būtų prisidedama prie politikos tikslų pasiekimo, GD vykdomųjų padalinių vykdomo programų valdymo ir *ex post* kontrolės priemonių atgrasomojo poveikio). Vykdamą atranką įgyvendinimo ir stebėsenos etapuose, užtikrinant taikytinų taisyklių ir procedūrų laikymąsi užtikrinama, kad pagrindiniai veiksmai būtų teisėti ir tvarkingi.

Tiesioginis valdymas

Vertinant tiesioginiam valdymui taikomų kontrolės priemonių sąnaudas ir naudą, galioja panašios pastabos, kaip pasidalijamajam valdymui.

Kalbant apie tiesioginio valdymo išlaidas, naudos beveik neįmanoma įvertinti kiekybiškai. Kadangi klaidų, kurioms pavyko užkirsti kelią ir kurias pavyko nustatyti, kiekybinio vertinimo nėra, neįmanoma kiekybiškai įvertinti ir atitinkamos naudos, išskyrus sumas, susigrąžintas įgyvendinus kontrolės priemones.

Bendra išvada

Kontrolės priemonių tikslas – išlaikyti mažesnę nei 2 proc. tikėtiną klaidų lygį.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones, pvz., išdėstytas Kovos su sukčiavimu strategijoje.

MARE GD kartu su REGIO GD ir EMPL GD parengė ir įgyvendino bendrą kovos su sukčiavimu strategiją (BKSS). Ji buvo parengta remiantis OLAF pateikta metodika ir priimta 2015 m. 2015–2020 m. laikotarpiui. BKSS įgyvendinimo stebėseną vykdoma du kartus per metus ir vadovybei teikiama ataskaita.

BKSS aprėpia visą kovos su sukčiavimu ciklą: prevencijos, nustatymo, tyrimo ir taisomąsias priemones. Ja siekiama sugriežtinti esamas priemones, įgyvendintas siekiant apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, teikiant paramą valstybėms narėms joms dedant pastangas kovoti su sukčiavimu ir stiprinant GD pajėgumus kovoti su sukčiavimu ir bendradarbiavimą su OLAF. Kontrolės priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią sukčiavimui ir nustatyti jo atvejus, iš esmės panašios į kontrolės priemones, kuriomis siekiama užtikrinti sandorių teisėtumą ir tvarkingumą.

Komisijos pasiūlyme dėl bendrųjų nuostatų reglamento po 2020 m., kaip ir per šį programavimo laikotarpį, nustatytas reikalavimas valstybėms narėms įdiegti veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones ir procedūras, atsižvelgiant į nustatytą riziką.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

Pasidalijamasis valdymas

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris		ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	08 04 YY Tvarios ir konkurencingos žuvininkystės ir akvakultūros, subalansuoto ir integracinio žuvininkystės regionų zonų vystymo ir bendros žuvininkystės politikos /EJRŽF/ įgyvendinimo skatinimas	DA	NE	NE	NE	NE

Tiesioginis valdymas

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris		ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
3	08 01 YY Administracinė techninė pagalba	NDA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Darnios žuvininkystės skatinimas ir jūrų biologinių išteklių išsaugojimas	DA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Indėlis į aprūpinimą maistu Sąjungoje konkurencingos ir tvarios akvakultūros ir rinkų priemonėmis	DA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Sąlygų tvariai mėlynajai ekonomikai augti ir pakrantės bendruomenėms klestėti sudarymas	DA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Tarptautinio vandenynų valdymo stiprinimas ir saugaus, švaraus ir tvaraus jūrų valdymo galimybių užtikrinimas	DA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Komunikacijos veikla	DA	NE	NE	NE	NE
3	08 04 YY Veiklos techninė pagalba	DA	NE	NE	NE	NE

Lentelėje pateiktas biudžeto punktų sąrašas yra preliminarus, juo neužbėgama už akių konkrečiai biudžeto nomenklatūrai, kurią Komisija pasiūlys vykdydama metinę biudžeto procedūrą.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

[[Šią dalį pildyti naudojant [administracinio pobūdžio biudžeto duomenų apskaičiavimo lentelę](#) (antrąją šios finansinės pažymos priedo dokumentą), įkeltą į DECIDE tarnybų tarpusavio konsultacijoms.]

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija			Numeris								
			2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Veiklos asignavimai (išskaidyti pagal 3.1 punkte išvardytas biudžeto eilutes) ⁴¹	Įsipareigojimai	(1)	819,622	836,053	852,815	869,814	887,157	904,950	918,286		6 088,700
	Mokėjimai	(2)	2,956	58,546	87,366	296,509	472,539	552,388	960,586	3 657,807	6 088,700
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš programos paketo lėšų ⁴²	Įsipareigojimai = Mokėjimai	(3)	6,929	7,029	7,129	7,329	7,529	7,629	7,729		51,300
IŠ VISO asignavimų programos paketui	Įsipareigojimai	= 1 + 3	826,551	843,082	859,944	877,143	894,686	912,579	926,015		6 140,000
	Mokėjimai	= 2 + 3	9,885	65,575	94,495	303,838	480,068	560,017	968,315	3 657,807	6 140,000

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	7	„Administracinės išlaidos“
---	---	----------------------------

⁴¹ Programos dalis, kurią tiesiogiai valdo Komisija, gali būti pavedama vykdomajai įstaigai atsižvelgiant į sąnaudų ir naudos analizės rezultatus ir atitinkamus sprendimus, kuriuos reikia priimti. Susiję administracinio pobūdžio asignavimai programai įgyvendinti Komisijoje ir vykdomojoje įstaigoje bus atitinkamai pritaikyti.

⁴² Administracinė techninė pagalba bei išlaidos Sąjungos programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
Žmogiškieji ištekliai		10,696	10,696	10,696	10,696	10,696	10,696	10,696		74,872
Kitos administracinės išlaidos		2,706	2,760	2,815	2,872	2,929	2,988	3,047		20,118
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	13,402	13,456	13,511	13,568	13,625	13,684	13,743		94,990

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.	Po 2027 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų visose daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijose	Įsipareigojimai	839,953	856,538	873,455	890,711	908,311	926,263	939,758		6 234,990
	Mokėjimai	23,287	79,031	108,006	317,406	493,693	573,701	982,058	3 657,8 07	6 234,990

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

3.2.2. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Metai	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	IŠ VISO
-------	------	------	------	------	------	------	------	---------

Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	10,696	10,696	10,696	10,696	10,696	10,696	10,696	74,872
Kitos administracinės išlaidos	2,706	2,760	2,815	2,872	2,929	2,988	3,047	20,118
Daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	13,402	13,456	13,511	13,568	13,625	13,684	13,743	94,990

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos⁴³ 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	2,250	2,285	2,321	2,358	2,395	2,434	2,474	16,516
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos ⁴⁴	4,679	4,744	4,808	4,971	5,133	5,195	5,255	34,784
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 7 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	6,929	7,029	7,129	7,329	7,529	7,629	7,729	51,300

IŠ VISO	20,331	20,485	20,640	20,896	21,154	21,312	21,472	146,290
----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁴³ Administracinė techninė pagalba bei išlaidos Sąjungos programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

⁴⁴ Įtraukiamos su ankstesnio 2014–2020 m. EJRF, kurį šiuo metu įgyvendina EASME, įgyvendinimu susijusios sumos

3.2.2.1. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	66	66	66	66	66	66	66
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalento VDDE)⁴⁵							
XX 01 02 01 (AC, END, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)	17	17	17	17	17	17	17
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT ir JED atstovybėse)							
XX 01 04 yy ^{46*}	- būstinėje	14	14	14	14	14	14
	- atstovybėse	9	9	9	9	9	9
XX 01 05 02 (AC, END, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	106	106	106	106	106	106	106

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prirėkus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	
Išorės darbuotojai	

⁴⁵ CA – sutartininkas („Contract Agent“); AL – vietos darbuotojai („Local Staff“); END – deleguotieji nacionaliniai ekspertai („Seconded National Experts“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

⁴⁶ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Trečiųjų šalių įnašai

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
- ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁷						
		Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

⁴⁷

Tradicioniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 proc. surinkimo sąnaudų.